

Maskulinitet och Kriminalitet

- En kvalitativ studie om svensk gangsterrap

Av: Noelia Palomera

Handledare: Andrea Dankić

Södertörns högskola | Institutionen för historia och samtidsstudier

C-uppsats 15 hp

Etnologi | HT22

Abstract

This thesis is about how masculinity and criminality is portrayed in Swedish gangster rap. The main aim of the thesis is to find out what view four young men in Stockholm have on Swedish gangster rap and its portrayal of criminality. The reason why I chose to focus on young men, is because gangster rap is popular among men under the age of thirtyfive. Furthermore, the purpose of this thesis is to highlight the importance gangster rap has had in the men's lives and how they have been affected by listening to the music style on a personal level. I chose to implement the queer theory and discourse theory in the study, in order to analyze the collected material. The study was carried out by collecting data using song lyrics and the interview method. The results demonstrate that masculinity is portrayed in Swedish gangster rap through depictions of male performativity, firearms and heterosexuality. Criminality is depicted in Swedish gangster rap in relation to violence, drug dealing, weapons, money, and material things such as luxury cars. The results from the interviews highlight the informants' views on how Swedish gangster rap glorifies the criminal lifestyle and encourages violence, drugs and criminality.

Key words: ethnological study, gangster, rap, violence, drugs, weapons, criminality and lifestyle.

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte och frågeställningar	4
Bakgrund	5
Tidigare forskning	7
Teoretiska perspektiv och centrala begrepp	9
Metod och material	13
Disposition	17
Maskulinitet och kriminalitet	19
Svenska rapplåtars gestaltning av maskulinitet	19
Svenska rapplåtars skildring av den kriminella livsstilen	23
Förmögenhet och rikedom	27
Informanternas syn på den svenska gangsterrapen	32
Gangsterrapens glorifiering av den kriminella livsstilen	32
Gangsterrapens uppmuntran till våld, droger och kriminalitet	37
Förändringar i informanternas livsstilar och tankesätt	40
Avslutande diskussion	44
Litteratur och källor	47

Inledning

Jag skulle nog säga att vissa låtar kan glorifiera kriminalitet... Det här är coolt, det här händer, det här är våran livsstil. Det är sorgligt. Rapmusiken handlade om att förmedla vad som pågår för folk som inte förstår. För att jag ska kunna lyssna på en viss musik nu, så måste jag göra vissa grejer (Mostafa 2022).

23-åriga Mostafa talade ut i en intervju om hans syn på den nutida gangsterrapen i Sverige och framförde att musikstilens betydelse har förändrats genom åren. Informanten uttryckte att äldre låtar som producerades inom den svenska gangsterrapen, handlade om att upplysa lyssnare om den kriminella världen och sprida kunskap om den realitet som gangsters upplever. Enligt informanten har den nutida gangsterrapen i Sverige skiftat åt en ny riktning, vilket allra främst grundar sig att förhållande till det kriminella livet och utforma nya handlingar som män bör leva upp till.

Den 21 oktober 2022 publicerade SVT en nyhetsartikel om den 19-åriga artisten Nils Einár Grönberg med rubriken "Ett år efter mordet på Einár – så går utredningsarbetet". Den berömda rapparen befann sig i Hammarby sjöstad när han konfronterades av maskerade män och mördades med flera skott. Efter händelsen har både musikvideor och plattformar på nätet använts som verktyg i mordutredningar som berör brott i relation till musikbranschen. Metoden har däremot inte visat sig vara effektiv och inte framställt någon bevisning i mordet på Einár. Detta ligger till grund i att allt fler artister och kriminellt belastade gängmedlemmar som är involverade inom gangsterrapen, döljer sina identiteter i musikvideor och bär heltäckande masker (SVT 2022).

Den omtalade rapparen Alex Ceesay talade ut i Aftonbladet efter mordet på Einár och berättade att gangsterrapen i Sverige har så starka relationer till kriminalitet att det inte längre går att separera dem från varandra. Musiken öppnade dörren till något stort för Ceesay och hjälpte honom att hitta en väg ut ur det kriminella livet, men för artisten blev musikens väg ut ur brottsligheten även en väg tillbaka till det. I intervjun med nyhetstidningen lyfter artisten fram hur viktigt det är för dagens rappare att leva upp till det kriminella livet som skildras i deras musik. I samtalet hävdar artisten att gangsterrapparnas presentation av den kriminella livsstilen på digitala plattformar, posering med riktiga vapen och umgängelse med kriminellt

belastade individer hjälper dem att bli framgångsrika, framstå som autentiska artister och öka deras trovärdighet som äkta gangsters för omvärlden (Aftonbladet 2021).

Under 2019 togs den svenska musikbranschen över av rapartister som Ant Wan, Dree Low, Einár, Z.E, Aden och Asme. Fascinationen för den svenska gangsterrapen växer sig allt starkare och uppmärksamheten har de senaste åren främst riktat sig åt en ny generation av rappare, där ett flertal av dem har begått kriminella handlingar och tidigare varit dömda för brott. Den nya generationen av rapartister har tagit kontrollen över sina egna karriärer, nått ut till stora publikker och producerat musik på egen hand utan stöd från skivbolag. Den välkände rapparen Z.E uppnådde stor framgång och blev en av de mest spelade artisterna i Sverige 2018 när han släppte sitt album "Min penna blöder". Rapparen tog ledning i Sverigelistan utan stöd från ett pr-team eller skivbolag, vilket blev ett nytt sätt för artister att förmedla sin musik på. Under denna nya epok började allt fler rappare att använda sig av sociala kommunikationskanaler och Youtube för att sprida sina budskap och leva på musiken (Viita 2019).

Uppsatsidén grundar sig i mitt stora intresse för musik och de komplexiteter som har uppstått inom den svenska musikbranschen de senaste åren. Studien formades utifrån inledningens problembeskrivning och har inspirerats mycket av gangsterrapens association till brottslighet. Jag har valt att inrikta mig på manliga rapartister och lagt fokus på att analysera hur kriminalitet kommer till uttryck i låttexter.

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka hur maskulinitet och kriminalitet skildras i så kallad svensk gangsterrap genom ett urval av låttexter. Studiens grundläggande mål är att få veta om vilken syn fyra unga män i Stockholm har på den svenska gangsterrapen och dess skildring av kriminalitet genom kvalitativa intervjuer.

Utifrån studiens syfte, kommer de centrala frågeställningarna att lyda:

- På vilket sätt gestaltas maskulinitet i svenska raplåtar?
- Hur skildras kriminalitet i svenska raplåtar?
- Vilken syn har informanterna på den svenska gangsterrapen och dess skildring av kriminalitet?

Bakgrund

I detta avsnitt kommer jag först och främst att introducera bakgrundsfakta om gangsterrapens framväxt och koppling till kriminalitet i USA. Detta kommer i sin tur att följas upp med en presentation av gangsterrapens framväxt och roll i Sverige ur ett historiskt perspektiv.

Gangsterrapens framväxt i USA

Jag tycker det är viktigt att gräva djupare i det förflutna, för att kunna förstå nutiden. Jag ser en stor betydelse i att presentera gangsterrapens historia, för att läsaren ska kunna begripa vilken betydelse musikstilen har haft i Sverige de senaste åren och blivit som den är idag. Studiens bakgrundsfakta har en viktig innebörd för förståelsen av gangsterrapens framväxt och koppling till kriminalitet. Det huvudsakliga syftet med att introducera bakgrundsfakta, ligger till grund i att ge läsaren en överblick på gangsterrapens uppkomst och utveckling ur ett historiskt perspektiv.

Felicia Angeja Viator är en författare och biträdande professor i historia som arbetar på ett offentligt universitet i San Francisco. Hennes bok om gangsterrapens framväxt i USA publicerades år 2020 med rubriken "To Live and Defy in LA: How Gangsta Rap Changed America". Efter flera års forskning om gangsterrapens uppkomst och relation till gängkriminalitet, publicerade författaren ett djupgående litterärt verk som lyfter fram musikstilens utveckling och berättar den komplexa historien om USA:s västkusttrap. Författaren argumenterar för att det inte finns tillräckligt med bakgrundsfakta om gangsterrapen från västkusten som gräver djupare i ämnet och introducerar olika perspektiv. Hon påstår således att författare som undersöker gangstermusikens ursprung, vanligtvis exkluderar betydelsefulla aspekter som har en stor betydelse för dess uppkomst och publicerar litterära verk som förenklar musikstilens historia (Oppenheim 2020).

Gangsterrapen har sina rötter i USA och utgörs av en musikstil som tillhör genren hiphop. De första rapparna som började skriva låtar om brottsliga händelser i relation till gatuvåld och gängkriminalitet härstammar ursprungligen från Los Angeles. Gangstergenren växte fram inom musiken på 1980-talet och inspirerades från första början av berömda rappare som Ice-T och gruppen N.W.A. Gangsterrapen växte fram bland afroamerikaner som representerade det tuffa livet i L.A. Denna representation grundade sig främst i att synliggöra den sämre sidan av staden som bestod av våld, rasförtryck och diskriminering. Staden hade

en lång historia av orättvisor och rasistiskt våld som utspelade sig i polisbrutalitet och våldsamma gripanden av afroamerikaner. Det som var alldeles unikt med gangsterrapparna från L.A, är att de vågade skildra den brutala verkligheten och producerade musik som var revolutionerande på deras tid. Artisterna förmedlade budskap i låttexterna och skapade musik som riktade stark kritik mot polisbrutalitet och vit makt i samhället, genom ett vulgärt och stötande språk (Oppenheim 2020).

Gangsterrapens framväxt i Sverige

I en intervju för SVT Nyheter, talade musikjournalisten Petter Hallén ut om gangsterrapens utveckling i Sverige och framförde att rapartister på äldre dagar spred budskap med framtidshopp om samhällsutveckling och politisk förändring (Sarnecki 2020). Gangsterrapen fick sitt stora genombrott i Sverige redan under 2000-talet när den storslagna rapgruppen "Kartellen" klev in i rampljuset. Rapgruppen skapade nya förutsättningar för den svenska musikindustrin genom att framställa en helt unik rapstil och producera låtar som lyfte fram sanningen om den kriminella livsstilen. Kartellen uppmärksammade den svenska segregationen och spred verklighetsbaserad musik om kriminella individers verklighet. Den välkända gruppen skakade om musikvärlden fullkomligt och formades av musikaliska talanger som Kaka, Sebba Staxx och Leo "Kinesen" Carmona (Ramic 2019).

Den svenska gangsterrapen har övertaget i ungdomars musikstreaming med rappare som Z.E, Einár, Ant Wan, Yasin, Alex Ceesay och Asme. Enligt nätsajten "Sverigetopplistan" som sammanställer försäljning och konsumtion av svensk musik, var två av de mest spelade låtarna i Sverige under 2019: "Katten i trakten" av rapparen Einár och "Kall" av rapparen Ant Wan. Under samma år belönades rapparen Z.E med ett av de viktigaste priserna som en musikkreatör kan vinna i Sverige, vilket är en grammi för "årets artist". Den 23-åriga rapparen hade tidigare blivit dömd för brott och suttit i fängelse för grov stöld, men grammisvinnaren lät inte det förflutna stoppa honom från att satsa på musiken och uppnå stor framgång. Z.E gjorde stor succé med sin musik och blev en av sveriges största rappare med sina låtar om vapen, droger, snabba pengar, brottsliga handlingar och oseriösa relationer (Ramic 2019). Enligt "Digilistan" som sammanställs av Sveriges Radio, var några av de mest spelade låtarna under hösten 2022: "Dum" av Ant Wan och "DAY ONE" av Einár (Sveriges Radio u.å).

Tidigare forskning

I detta avsnitt introduceras en doktorsavhandling om hiphop och fyra vetenskapliga artiklar som berör centrala ämnen inom forskningsområdet. Jag kommer först och främst att presentera en etnologisk doktorsavhandling om hiphop i Sverige som fokuserar på idealtyper och musikskapande. Detta följs upp med en vetenskaplig artikel från USA som lyfter fram afroamerikaners syn på våld inom hiphopen. Den tredje studien som presenteras är en vetenskaplig artikel som handlar om kriminalitet och maskulinitet. Därefter introduceras den sista vetenskapliga artikeln som berör kriminalitet bland unga män och undersöker gangsterkulturen som en livsstil.

Hiphop i Sverige

Det första forskningsarbetet som presenteras är en etnologisk doktorsavhandling som skrevs av Andrea Dankić med rubriken “Att göra hiphop”. Denna doktorsavhandling lägger fokus på att lyfta fram sociala positioner i relation till musikskapande och studerar sociala miljöer som musikläger, batterapevenemang och nattklubbar (Dankić 2019, s. 14). Författaren framför att avhandlingen studerar specifika praktiker som hör ihop med skapande av hiphopmusik och lyfter fram en social position som är normativ för hiphopmusikande. Den sociala positionen som identifieras i studien symboliserar en normativ tankefigur och beskrivs som en idealtyp (Dankić 2019, s. 15). Arbetet inkluderar aspekter som maskulinitet och maktordningar i förhållande till musikskapande. Utöver detta, lyfter även författaren fram musikskapande utifrån det manliga- och kvinnliga perspektivet. De centrala maktordningarna som har identifierats i arbetet består av ålder, ras och etnicitet (Dankić 2019, s. 21).

Materialinsamlingen till studien genomfördes med hjälp av intervjuer och observationer (Dankić 2019, s. 36). I studiens resultat framkommer det att den idealtypiska positionen för hiphopmusikande skapas i förhållande till stereotypiska uppträdanden som grundar sig i traditionella maskulinitetskonstruktioner. Den idealtypiska positionen skapar i sin tur möjligheter och begränsningar för vem som får syssla med hiphopmusikande (Dankić 2019, s. 172). I studien framställer Dankić (2019) att hiphopmusiken är mansdominerad och att batterapen utformar olika typer av maskulinitet (Dankić 2019, s. 173). Utöver gestaltningen av maskulinitet, handlar det även om att hiphopmusiken skapar normativa föreställningar där

“vithet” betecknas som “den andre” och det “icke-vita” betecknas som det normativa (Dankić 2019, s. 179).

Våld och hiphop

Den andra studien som berör mitt forskningsområde är en vetenskaplig artikel som heter “Evaluating Agency and Responsibility in Gendered Violence: African American Youth Talk About Violence and Hip Hop”. Detta forskningsarbete lägger fokus på att studera vilken syn unga afroamerikaner har på könsbaserade våldshandlingar inom interpersonella relationer. Studien undersöker även hur gymnasieelever uppfattar händelser och låttexter som förknippas med rapmusik och framgångsrika hiphopartister (Squires et al. 2006, s. 725).

Studiens resultat lyfter fram att ett flertal ungdomar påverkas av hiphopkulturen som representeras i musikvideos och låttexter. Berömda hiphopartister gör intryck på unga män och kvinnor, vilket främst kommer till uttryck i deras beteenden och klädsel. De kvinnliga artisterna som valdes ut till studiens undersökning dyrkades och ansågs vara respektabla bland ungdomarna, men de resterande kvinnorna som sågs i musikvideorna ansågs vara “frånstötande”, “otäcka” och “slampiga”. Utöver porträtteringen av kvinnorna, presenterade även forskarna att ungdomarna påpekade männens status i musikvideorna. Den manliga statusen baserades på förmögenhet, lyxprylar och kvinnligt sällskap (Squires et al. 2006, s. 732). Våldet som förekommer inom de interpersonella relationerna anses även vara resultatet av kvinnornas felaktiga val. Enligt ungdomarna “väljer” kvinnorna aktivt att bli utsatta för våld och behandlas illa av deras manliga partner (Squires et al. 2006, s. 733).

Kriminalitet och maskulinitet

Den tredje studien som behandlar mitt forskningsområde är en vetenskapliga artikel som skrevs av Tove Pettersson. Studien berör kriminalitet i relation till fenomenet maskulinitet och har rubriken “Kriminalitet, maskulinitet och möjligheter till förändring”. Pettersson (2020) uppmärksammar maskulinitetskonstruktioner som förknippas med brottsliga handlingar och undersöker samhällsnormer som skapas i relation till “manliga” strukturer (Pettersson 2020, s. 266). Utöver existerande maskulinitetskonstruktioner och normer, lyfter även författaren fram att kopplingen mellan maskulinitet och brottsliga handlingar kan gestaltas på olika sätt, beroende på vilka män och manliga grupperingar i samhället som berörs. Författaren framför att studier som har undersökt “gatukulturen” i olika delar av USA,

påvisar att våld bland män har en stark inverkan på de inblandade individerna. Detta kommer till uttryck genom att de strävar efter att uppnå manlighet (Pettersson 2020, s. 267).

Gangsterkulturen

Den fjärde vetenskapliga artikeln som berör forskningsämnet är “Learning to become a ‘gangster’?” av Tea T. Bengtsson. I denna studie samlar författaren in data om “gangsterkulturen” bland unga män på en dansk vårdenhet för brottslingar. Studien genomfördes under två månaders tid och undersöker hur några av de unga männen på vårdenheten lär en annan ung man att bete sig som en “gangster” och “bli en av dem”. Männens handlingar och lärande visar tydligt vem som anses vara en gangster och vad gangsterkulturen egentligen innebär för ungdomarna. Författaren presenterade att det kunde identifieras två olika lärandeprocesser som bestod av två olika förlopp på både kort- och lång sikt. Den första processen, vilket är den kortsiktiga, handlar om inläringen av gangsterkulturen som en livsstil. Den andra processen som är den långsiktiga, grundar sig i männens upplevelser och erfarenheter kring att vara gangsters och leva med värderingar som kriminalitet, brottslighet, lojalitet och auktoritet (Bengtsson 2012, s. 677).

Teoretiska perspektiv och centrala begrepp

I det följande avsnittet introduceras teorier och centrala begrepp som studien huvudsakligen utgår ifrån. Syftet är att introducera teoretiska perspektiv och centrala begrepp som analysen grundar sig på och synliggöra hur de har tillämpats i studien för att tolka det insamlade materialet. Inledningsvis presenteras det diskursteoretiska perspektivet och de centrala begreppen: “diskurs”, “makt” och “artikulation”. Därefter redogörs det queerteoretiska perspektivet och de centrala begreppen: “performativitet” och “heteronormativitet”.

Diskursteori

I studien används diskursteorin som en teoretisk utgångspunkt, eftersom den berör centrala begrepp inom forskningsområdet. Kriminalitet är ett fenomen som identifieras i låttexterna och det insamlade intervjumaterialet med hjälp av det centrala begreppet “diskurs”. Begreppet “makt” används även i analysen, eftersom det hör ihop med diskursbegreppet och ger möjligheten att identifiera exempel på maktrelationer i det insamlade materialet. Fokuset

läggs huvudsakligen på diskursteorin som *Michel Foucault* har framställt och hans grundläggande teoretiska tankegångar om talat språk, kunskap och makt (Gunnarsson Payne 2016, s. 251). Begreppet “artikulation” som framställdes av teoretikerna *Ernesto Laclau* och *Chantal Mouffe* kommer även att introduceras i detta avsnitt, eftersom det ingår i politisk diskursteori och länkas samman med begreppet diskurs (Gunnarsson Payne 2016, s. 257).

Diskursteorin används i dagsläget för att analysera olika diskurser och mänsklig interaktion genom talat språk (Gunnarsson Payne 2016, s. 251). Foucault framför att begreppet “diskurs” innefattar ett sätt att beskriva och presentera en slags kunskap om ett specifikt ämne. Teoretikern beskriver att diskurser utformar hur individer talar om ett visst ämne och är tydlig med att samtalsämnen konstrueras i bestämda former (Svensson 2019, s. 47). Diskurser utformar samtalsämnen och frambringar legitima sätt för individer att yttra sig om omvärlden, vilket allra främst kommer till uttryck i olika begrepp, klassificeringar och föreställningssystem (Svensson 2019, s. 48). Foucault betonar att diskurser formar världen, eftersom de skapar möjligheter och begränsningar för individers tänkesätt, upplevelser och handlande i vardagslivet. Detta innebär således att världen tolkas av individer genom diskurser och begrepp, som är nödvändiga för att systematisera sinnesupplevelser och skapa ordning i vardagen (Svensson 2019, s. 48).

Ett centralt begrepp inom diskursteorin som har en stark sammankoppling med diskursbegreppet är “makt”. Foucault skiftade fokus på att analysera språk i relation till makt (Svensson 2019, s. 49) och studerade maktställningar som uppstår i samhället. Teoretikern betonar att individer som besitter makt och befinner sig i maktpositioner, har ledande ställningar i samhället när de talar om ämnen som specifika diskurser berör. Några befintliga exempel på positioner som besitter makt i samhället är lärare, läkare och politiker (Svensson 2019, s. 50).

Foucault beskriver att makt är en rörlig kraft som uppstår i olika mänskliga relationer (Foucault 1998, s. 92). Maktrelationer existerar mellan individer överallt i samhället, vilket är anledningen till att makt kan synas i alla möjliga situationer och ingen individ kan avstå eller hålla sig borta från det. Makt anses inte vara konstruerat av ett system eller en struktur som existerar i samhället. Enligt teoretikern anses makt istället vara mångsidigt och uppstå i olika situationer som för det mesta är planlagda och taktiska (Foucault 1998, s. 93). En viktig

ståndpunkt i detta resonemang är att makt utövas i samhället via diskursiv kunskap (Svensson 2016, s. 321).

Det sista begreppet som presenteras inom politisk diskursteori är "artikulation". Teoretikerna *Ernesto Laclau* och *Chantal Mouffe* belyser att meningsfulla tecken som framkommer i specifika diskurser betecknas som "noder". Betydelsefulla tecken som framkommer inom juridiska diskurser kan exempelvis vara begrepp som "rättvisa", "domare" och "straff". Det förekommande objektet och subjektet som är "domaren" och "straffet", får sin betydelse och mening i förhållande till nodalpunkten "rättvisa". Laclau och Mouffe framför att tecken i olika diskurser skapas och förändras i förhållande till "artikulationer". Artikulationer uppstår när språkliga och icke-språkliga händelser sammankopplar meningsfulla tecken inom en diskurs med varandra. När betydelsefulla tecken kopplas samman och är länkade med varandra inom en specifik diskurs, fastställs betydelsen av diskursen och dess element temporärt. Detta innebär således att meningskapanden är relationella och att olika tecken inom diskurser får sina betydelser i förhållande till varandra (Gunnarsson Payne 2016, s. 257).

Queerteori

I studien används även queerteorin som en teoretisk utgångspunkt, eftersom teorin behandlar centrala begrepp som har en stor betydelse för hur maskulinitet berörs i låttexterna och intervjuerna. Fokuset grundar sig i att lyfta fram teoretiska tankegångar som har framställts av teoretikern *Judith Butler* (Svensson 2016, s. 324). Maskulinitet är ett fenomen som identifieras i det insamlade materialet med utgångspunkt i utvalda begrepp som är centrala inom queerteorin. Begreppet "heteronormativitet" används i analysdelen för att identifiera maskulinitet, eftersom det berör normen om heterosexualitet utifrån ett kritiskt förhållningssätt (Svensson 2016, s. 327). Begreppet "performativitet" används även i analysen, eftersom det berör handlingar och beteenden som konstruerar kön i samhället (Svensson 2016, s. 328).

Queerteorin har inspirerats av poststrukturalismen och dess idéer om hur olika tecken och betydelser formas genom mänsklig interaktion (Svensson 2016, s. 319). En välkänd teoretiker som har haft en viktig roll i skapandet och utvecklingen av queerteorin är *Judith Butler* (Svensson 2016, s. 324). Enligt Butler konstrueras kön i relation till en diskurs som benämns

den "heterosexuella matrisen". Denna diskurs grundar sig i påståendet att det måste existera bestämda kön som kommer till uttryck genom bestämda genuskonstruktioner. Genus skapas och upprätthålls i samhället genom den heterosexuella matrisen, i vilket "maskulinitet" förknippas med män och "femininitet" förknippas med kvinnor. Dessa uttryck bildar gemensamt ett hierarkiskt system där män anses vara överordnade och kvinnor anses vara underordnade (Svensson 2016, s. 324-325). Med detta resonemang menar teoretikern att män och kvinnor som faller under den heterosexuella matrisen, associeras med dominerande betydelser som betonar vad det innebär att tillhöra ett visst kön och skapar föreställningar på hur män och kvinnor bör bete sig (Svensson 2016, s. 325).

Ett centralt begrepp som används inom queerteorin är "heteronormativitet". Begreppet syftar på att samhället sätter upp oskrivna regler för vad som betraktas som heterosexualitet i olika sociala och kulturella sammanhang. Betydelser skapas och förhåller sig till varandra med hjälp av den "heterosexuella matrisen", där normen om heterosexualitet hamnar i centrum. Begreppet lyfter fram att normen om heterosexualitet uppstår och förmedlas i både språkliga och icke-språkliga former. Dessa aspekter träder i sin tur fram i olika levnadssätt och sociala sammanhang. Begreppet "heteronormativitet" förhåller sig inte endast till individers sexualitet och av den orsaken även sträcker sig till normer som uppstår genom beteenden, handlingssätt och materiella ting (Svensson 2016, s. 327).

En grundidé inom queerteorin handlar om att individers identiteter och kön regleras, vilket innebär att individer "görs" till kulturellt begripliga (Butler 2004, s. 52). Butler hävdar att genusbegreppet påverkar synen på kön i sociala sammanhang och formar föreställningar om vad som anses vara "manligt" och "kvinnligt" i samhället (Butler 2004, s. 42). Teorin lyfter fram att sexualitet är socialt konstruerat och regleras genom föreställningar om maskulina och feminina ställningar (Butler 2004, s. 47). Begreppet "performativitet" ringar in performativa satser och grundar sig i idén om att språket inte endast är ett sätt att beskriva händelser, utan även fungerar som ett sätt att utforma och skapa dem. Performativitetsbegreppet lägger fokus på att kön och genus är performativt, vilket innebär att kön och genus konstrueras genom talhandlingar. Ett exempel på detta är när ett nyfött barn blir tilltalad som en flicka utifrån hennes kön. Uttalandet om att barnet är en flicka, skapar i sin tur förväntningar om hur hon ska bete sig och vem hon bör vara som person. Flickan uppmuntras således till att bete sig på ett specifikt sätt, röra sig på ett visst sätt och utföra vissa handlingar. Detta kan exempelvis

vara att flickan förväntas vara hänsynsfull, sitta med korsade ben och fixa ögonbrynen (Svensson 2016, s. 328).

Metod och material

I detta avsnitt kommer jag att redogöra för den metod och materialinsamling som ligger till grund för denna uppsats. Syftet är även att lyfta fram hur jag har valt att förhålla mig till urval och avgränsning under genomförandet av materialinsamlingen. Det följande avsnittet kommer att introducera den databearbetning och analysmetod som har valts ut till studien, samt redogöra för forskningsetiska hänsynstaganden och en reflexiv analys.

Praktiskt tillvägagångssätt

För att samla in empiriskt material till studien, valde jag att använda mig av låttexter och kvalitativa intervjuer. Diskursanalys användes i sin tur för att undersöka språket som framkommer i populära raplåtar och de genomförda intervjuerna. Jag valde att använda mig av kvalitativa intervjuer som metod, eftersom jag vill att studien ska innehålla personliga uppfattningar om gangsterrappen. Intervjuerna har störst betydelse i analysen, eftersom de framställer enskilda individers upplevelser och narrativa berättelser. Studien utgår huvudsakligen från de genomförda intervjuerna och den information som har fångas upp i dem, kommer att länkas samman med den information som framställs i de utvalda raplåtarna.

Urval och avgränsning

Jag har valt att fokusera på framgångsrika gangsterrappare inom den svenska musikbranschen, eftersom de specifikt är omtalade för att porträttera kriminalitet. Jag använde mig av Spotify som ett verktyg för att välja ut raplåtar till studien. Den specifika strategi jag använde mig av för att välja ut relevanta låtar, bestod av att lyssna på de gangsterrappare som nämndes i de genomförda intervjuerna. Detta låg till grund i att skapa en röd tråd genom hela studien och välja ut rappare som har en stor relevans för den vetenskap som fångades upp i intervjuerna. Jag har valt att undersöka tre populära raplåtar som släpptes från 2018 till 2022. För att nå ut till fyra unga män som har kunskap om den svenska gangsterrappen, valde jag att vända mig till vänner och bekanta i min sällskapskrets. Detta ligger till grund i att urvalet var väldigt begränsat från början. Valet av informanterna grundar

sig i att de kan bidra med nyttig kunskap om musikstilen, eftersom männen lyssnar på svensk gangsterrap dagligen. Jag valde att avgränsa studien till “unga” män, eftersom de individer som vanligtvis lyssnar på svenska gangsterrappare är i ung ålder. Jag valde att utgå ifrån att män som är mellan 18-årsåldern och 35-årsåldern är “unga”.

Diskursanalys

Diskursanalys är en analysmetod som används för att undersöka språkanvändning, vilket ger forskaren möjligheten att fördjupa sig i språkets inverkan på individ och samhälle.

Diskursanalysen utgörs av ett teoretiskt perspektiv och används som en analysmetod i forskningsarbeten för att studera vilken betydelse språkanvändning och meningsskapanden har i individers vardagsliv (Svensson 2019, s. 16). Diskursanalys används för att förstå hur identiteter och rollfördelning skapas i samhället genom att studera hur individer språkmässigt kommunicerar och interagerar med varandra. Metoden ger forskaren möjligheten att studera hur identiteter formas i relation till språkbruk och gräva djupare i hur samhället konstrueras. Utöver det som har nämnts, kan metoden även hjälpa forskaren att nå vetskap om vad som begränsar individer och skapar särskilda uppföranden eller beteenden (Svensson 2019, s. 17).

Inom foucaultiansk diskursanalys, läggs det huvudsakliga fokuset på att identifiera språkliga yttranden och diskurser i skriftform. Utöver dessa aspekter, fokuserar även diskursbegreppet på sociala praktiker och handlingsmönster som skapar och legitimerar de skrifter som undersöks. Diskurser utformar samtalsämnen och frambringar legitima sätt för individer att yttra sig om omvärlden, vilket allra främst kommer till uttryck i olika begrepp, klassificeringar och föreställningssystem som underlättar i vardagslivet (Svensson 2019, s. 48). Diskursanalys användes i denna studie för att undersöka språket som framkommer i lätttexterna och intervjuerna. Fokuset lades på att analysera diskurser som konstruerar maskulinitet och kriminalitet.

Intervjuer

Etnologiska studier använder sig ofta av insamlat intervjumaterial som fördjupar sig i kultur och mänskligt samspel. Intervjuer bidrar med lärarisk kunskap om individers levda verklighet och lyfter fram personliga erfarenheter genom att informanterna delar med sig av händelser, livsberättelser, tankar, idéer och upplevelser. När intervjuer genomförs till undersökningar, läggs det huvudsakliga fokuset på att synliggöra individperspektivet. Det individuella

perspektivet ger forskaren möjligheten att fånga upp nyansrikt material och tolka analysen utifrån olika perspektiv (Fägerborg 2011, s. 85). Forskaren har även möjligheten att framställa kunskap på en djupgående nivå och identifiera teman med hjälp av intervjuer. Detta går hand i hand med intervjuarens opportunitet att ställa följdfrågor under samtalet och uppmana informanten att tydliggöra svar (Fägerborg 2011, s. 89).

Jag valde att använda mig av intervjuer för att samla in material till studien, eftersom jag ser ett stort värde i att lyfta fram vetskap om vilken uppfattning unga män har på den nutida gangsterrapen i Sverige. Intervjuerna bidrog med kunskap om svensk gangsterrap med utgångspunkt i intervjupersonernas tankar, åsikter, personliga berättelser och levda upplevelser. Genom att sammanställa datainsamlingen om informanternas narrativa berättelser, kunde jag göra en djupare tolkning av materialet och tematisera analysen.

Studiens insamlingsmetod för att fånga upp personliga upplevelser, bestod av fyra semistrukturerade intervjuer. De genomförda intervjuerna spelades in och samtalen var minst sextio minuter långa. Ett fåtal grundläggande intervjufrågor planerades på förhand och resterande följdfrågor dök upp under samtalets gång, beroende på hur männen styrde samtalet. På detta vis kunde jag låta informanterna tala fritt och inte få dem att känna sig begränsade på något sätt. Det var viktigt för mig att ge informanterna makten att styra samtalet och ge dem möjligheten att framföra den kunskap som hade mest betydelse för dem.

Metodkritik och databearbetning

Genom att lyssna på rapartisternas mest spelade låtar som släpptes från 2018 till 2022 och noggrant undersöka låttexterna, samlades mycket material in till en djupgående analys. Nackdelen med att utföra undersökningen av låtarna på detta vis är däremot att granskningen blev utdragen och genomfördes under en lång tidsperiod. Eftersom musik består av individuellt skapande, bör det även uppmärksammas att representationen av låtarna inte kan generaliseras. Studiens analys och resultat grundar sig endast på de specifika låttexter som har valts ut. Den information som har framställts i studien står inte för resterande raplåtar eller manliga rapartister i Sverige.

Fördelen med att fånga upp personliga upplevelser genom intervjuer är att informationen som framställs blir djupgående. Förutom att forskaren har möjligheten att planera viktiga frågor på förhand och ställa följdfrågor under samtalet med informanten, kan forskaren även minska

riskerna för missförstånd. Nackdelen med att genomföra intervjuer och omvandla inspelade samtal till transkriberade texter, är att processen är väldigt lång och tidskrävande. Om undersökningen hade genomförts med frågelistor istället för intervjuer, hade jag med stor sannolikhet kunnat nå ut till fler antal män och fått en större omfattning i urvalet. En annan nackdel med att genomföra intervjuer till studien är att den information som fångas upp inte kan generaliseras. Den kunskap som fångades upp i samtalen grundar sig endast på informanternas egna synpunkter och biografier.

Transkriberingsmetoden användes för att bearbeta intervjumaterialet. Samtalen spelades in med informanternas samtycke och omvandlades från ljudformat till skriftform. Det transkriberade materialet sammanställdes i ett textdokument.

Etiska överväganden

För att skydda informanternas integritet och få tillstånd till att genomföra intervjuer, genomfördes undersökningen med hänsyn till forskningsetiska överväganden. Jag tog hänsyn till informationskravet genom att underrätta informanterna om studiens huvudsakliga syfte och belysa dem om deras roll i undersökningen som medverkande deltagare. Utöver det, informerades även männen om deras grundläggande rättigheter och att de kan avbryta sin medverkan i undersökningen om så önskas. Studien utgick ifrån samtyckeskravet för att samla in nedtecknade godkännanden från informanterna. Alla samtycken till studien undertecknades av männen via mail, som medgivanden för deras deltaganden. Jag tog hänsyn till konfidentialitetskravet genom att belysa informanterna om deras rättighet till anonymitet och att deras personliga uppgifter inte ges ut till någon tredje part. Detta innebär att namnen som förekommer i uppsatsen är fingerade. Nyttjandekravet är det sista individskyddskravet som studien utgick ifrån. De medverkande deltagarna informerades om att den vetenskap som fångas upp i intervjuerna, endast berörs i studiens forskningssyfte.

Reflexivitet

Intervjuer sker i sociala sammanhang, där de medverkande individerna kommunicerar och identifierar varandra. Detta kan i sin tur resultera i att det uppstår olika förväntningar mellan intervjuaren och respondenten (Pripp 2011, s. 71). Det är viktigt att en forskare tar hänsyn till sin egen roll i det vetenskapliga arbetet och förhåller sig till ett reflexivt tänkande under

skrivprocessen. Detta uppnås genom att forskaren inkluderar sitt eget ställningstagande i studien (Ehn & Klein 1994, s. 10).

Jag har tagit hänsyn till min egen roll i studien och har därför valt att göra en analys på hur jag har förhållit mig till ett reflexivt tänkande under skrivprocessen. Analysen och resultatet i studien kan möjligtvis ha påverkats av min roll som en "outsider". Mitt ställningstagande som en "outsider" grundar sig i att jag inte lyssnar på de utvalda rapartisterna till studien och inte är en beundrare på något särskilt vis. Outsiderperspektivet ledde till att jag kunde analysera det insamlade materialet utifrån ett kritiskt förhållningssätt och ernå en opartisk ståndpunkt. Mitt ställningstagande som en "outsider" kan möjligtvis ha påverkat hur jag blev bemött av informanterna. När intervjuerna genomfördes, upplevde jag att informanterna gjorde sina egna bedömningar och identifierade mig utifrån kön och ålder. De män som intervjuades till undersökningen hade liknande bemötanden och inställningar under samtalen. Männerna hade inställningen att lära ut fakta om gangsterrapen i Sverige och beskrev händelser utifrån ett historiskt perspektiv. Utöver det, reflekterade jag även över min relation till informanterna och hur detta eventuellt påverkade resultatet av intervjuerna. Informanten som var bekant till mig sedan tidigare, hade en skämtsam och avslappnad attityd under hela samtalet. Detta kan ligga till grund i att det är lättare för informanter att öppna upp sig för en intervjuare som de känner sedan tidigare.

Disposition

I det följande kapitlet kommer jag att besvara två frågeställningar som berör de utvalda låtarna och en frågeställning som berör de intervjuade informanterna. Jag kommer först och främst att lyfta fram hur maskulinitet och kriminalitet skildras i de utvalda låtarna, utifrån det diskursteoretiska- och queerteoretiska perspektivet. Därefter presenteras två sammanlänkade teman som har fångats upp i låtarna, vilket är "förmögenhet" och "rikedom". Efter analyseringen av låtarna introduceras en analys av intervjumaterialet som också utgår ifrån det diskursteoretiska- och queerteoretiska perspektivet. Några förekommande teman som har fångats upp i intervjuerna är "glorifiering av den kriminella livsstilen", "uppmuntran till våld, droger och kriminalitet" och "förändringar i informanternas livsstilar och tankesätt". Det sista som introduceras i detta kapitel är en avslutande diskussion där resultatet av analysen framförs och frågeställningarna besvaras. Frågeställningarna besvaras i koppling till studiens

tidigare forskning och en beskrivning på hur låtarna och intervjuerna hänger ihop med varandra.

Maskulinitet och kriminalitet

I det följande kapitlet besvaras två frågeställningar som berör de utvalda raplåtarna. Det första som analyseras är hur svenska raplåtar gestaltar maskulinitet och skildrar den kriminella livsstilen, utifrån det diskursteoretiska- och queerteoretiska perspektivet. Detta kommer att identifieras i samband med exempel i raplåtarna som betecknar olika former av förtryck, maktutövning och orättvisor i samhället. Följaktligen presenteras en analys av två sammankopplade teman som har identifierats i raplåtarna, vilket är "förmögenhet" och "rikedom". Dessa teman är viktiga att lyfta fram i analysen, eftersom de ofta förekommer i raplåtarna och hör ihop med porträtteringen av "gangsters" och kriminalitet.

Svenska raplåtar gestaltning av maskulinitet

Den första låten som analyseras är "Sativa" av rapparen Ant Wan, som släpptes den 12 oktober 2018 (Ant Wan, Sativa, genius.com). I låten rappar artisten om det tuffa livet som har skapat lidande i hans liv och gjort honom känslökall. Rapparen delar med sig av sin syn på världen och ger en skildring av varför han har blivit den personen han är idag. Till följd av att Ant Wan beskriver hur han upplever omvärlden och den miljö han befinner sig i, skapas det en tydlig bild av rapparens verklighet och de livshändelser som har påverkat hans inställning till livet:

Livet har gjort mig så kall. Finns ingen kärlek, det finns ingen peace (Finns ingen peace).
Mamma, hon såg mig med gun. Hon sa till mig "Snälla, värdera ditt liv" (Värdera ditt liv). Jag vill bara vara en man. Tankarna bankar, mitt hjärta är is (Ah). Svårt och förklara, jag lever i krig (Ey). Jag väntar på död, län, när kommer min tid? (Ant Wan, Sativa, genius.com).

Detta citat kan analyseras med utgångspunkt i diskursteorin och Foucaults begrepp "diskurs", eftersom teoretikern ringar in att individer använder sig av diskurser när de talar om ett specifikt ämne och presenterar en viss kunskap (Svensson 2019, s. 47). Med hjälp av det teoretiska begreppet har jag fått möjligheten att identifiera en betydelsefull diskurs i låttexten som är "manlighetsdiskurs". Citatet visar upp en bild av rapartisterna känslökalla, men samtidigt ödmjuka sida. Ant Wan förmedlar en bild av hans verklighet med sårbarhet och lyfter fram att han inte har upplevt någon kärlek eller fred i sitt liv. Citatet belyser pressen som gangsters och kriminellt belastade individer känner för att behöva vara "manliga" och ha "hjärtan som består av is". Citatet kopplas till begreppet "performativitet" som presenterades

av teoretikern *Judith Butler*. Performativitetensbegreppet lyfter fram att kön och genus är performativt, vilket implicerar att kön och genus skapas i samhället genom talhandlingar. På samma sätt som kvinnor exempelvis förväntas vara hänsynsfulla och sitta med korsade ben, förväntas män vara känslolösa och tuffa (Svensson 2016, s. 328). I detta citat skildras en performativ standard för män som grundar sig i samhälleliga maskulinitetsnormer om att de "bör" vara kallsinniga och oberörda i svåra livssituationer. Jag tolkar citatet som att "manlighet" är viktigt att sträva efter för att uppnå samhälleliga maskulinitetsideal. Dessa stereotypiska ideal växer fram i samhälleliga genusstrukturer som skapar föreställningar för hur könen "bör" bete sig.

Rapparens beskrivning av världen och inställning till livet påvisar hans känsla av hopplöshet och kamp om att få vara sig själv. Jag tolkar artistens självpresentation, som att han kämpar mellan att göra rätt eller fel val i livet. I låten rappar artisten om att hans mamma såg honom med ett skjutvapen och beskriver att hennes negativa inställning till händelsen grundar sig i besvikelse. Citatet kan analyseras med utgångspunkt i diskursteorin och begreppet "diskurs", eftersom en diskurs som har en viktig betydelse för gangsters maskulinitet är "vapen" (Svensson 2019, s. 48). Vapnet blir ett betydelsefullt redskap som symboliserar maskulinitet, i form av dominans och maktutövande. Citatet skildrar en performativ bild av hur en gangster förväntas bete sig för att anses vara "manlig". Den känslolösa och oberörda inställningen till livet grundar sig i att en "manlig gangster" bör vara beredd på döden till varje pris och acceptera situationen som den är. Detta kan tolkas som att rapparen uppträder på ett visst sätt och tar del av kriminella handlingar för att det är något som samhället förväntar sig av honom (Svensson 2016, s. 328). Den manliga dominansen som skildras i citatet kan kopplas till en diskurs som benämns den "heterosexuella matrisen". Butler hävdar att denna diskurs grundar sig i antagandet om att det måste existera bestämda kön som kommer till uttryck genom bestämda genuskonstruktioner (Svensson 2016, s. 324-325). Ett viktigt antagande som teoretikern gör är att män som faller under den heterosexuella matrisen, förknippas med dominerande betydelser och föreställningar på hur män bör bete sig (Svensson 2016, s. 325). I detta sammanhang skildras mannens dominerande ställning i relation till skjutvapnet och föreställningar om maskulinitet.

Den andra låten som valdes till studiens analys är "DAY ONE" av rapparen Einár, som släpptes den 5 november 2022 (Einár, DAY ONE, genius.com). I det följande citatet rappar artisten om sin relation till skjutvapen och skildrar en berättelse om sin vän, som fick bevittna

ett mord. I låttexten målar artisten upp en framtidsvision som baseras på en dröm om att ligga på en strand och lyfter fram hur orättvist livet kan vara:

Bror, jag står med en gun och jag kör. Jag vill ligga på en egen fucking strand när jag dör. Ey, jag lovar, det här livet, det är sant, det är stört. Min broder Hvon höll Paki i sin famn när han var död. Och det är stört (Einár, DAY ONE, genius.com).

I likhet med låttexten "Sativa" som presenterades tidigare, symboliserar även skjutvapnet i denna låttext artistens makt och maskulinitet. Skjutvapnet blir återigen ett viktigt redskap som representerar mannens dominans, impulsivitet och bristande konsekvenstänk. Meningen som lyder: "Bror, jag står med en gun och jag kör", illustrerar rapparens hänsynslöshet kring vapenanvändning och kan tolkas som brist på konsekvenstänk när det kommer till hans egna handlingar. Citatet analyseras utifrån Butlers begrepp "performativitet", eftersom texten skildrar hur männens performativa maskulinitet kan förknippas med hänsynslöshet, brottslighet och våldsamt uppträdande (Svensson 2016, s. 328). Låttextens porträttering av våld, kriminalitet och maskulinitet kan kopplas till *Tove Petterssons* vetenskapliga arbete om kriminalitet och maskulinitet. Den vetenskapliga artikeln undersöker hur kriminalitet skapas i relation till maskulinitet och lyfter fram att maskulinitetskonstruktioner i samhället har starka förknippelser med brottslighet (Pettersson 2020, s. 266). En viktig ståndpunkt som författaren lyfter fram i arbetet är att män som medverkar i våldsamma handlingar strävar efter att uppnå manlighet (Pettersson 2020, s. 267). Eftersom skjutvapnet är ett materiellt redskap som symboliserar mannens dominans och maskulinitet, kan det även kopplas till Butlers teoretiska begrepp "heteronormativitet". Teoretikern lyfter fram att "heteronormativitet" inte endast förhåller sig till individers sexualitet, utan även sträcker sig till normer som uppstår genom handlingssätt och materiella ting (Svensson 2016, s. 327). I detta sammanhang kan det göras en tolkning om att skjutvapnet är en materiell aspekt som symboliserar dominerande maskulinitet och handlingssätt som är passande för män.

Citatet analyseras även med utgångspunkt i Foucaults begrepp "diskurs" (Svensson 2019, s. 47). Med hjälp av det teoretiska begreppet har jag fått möjligheten att identifiera en "sammhällsdiskurs" som framträder i låttexten. Jag tolkar meningen "Min broder Hvon höll Paki i sin famn när han var död. Och det är stört", som att artisten vill uppmärksamma dödligt våld bland kriminellt belastade män och måla upp en bild av hur ett mordfall kan se ut. Låttexten skildrar det dödliga våldet som framkommer bland manliga gangsters och

exemplifierar vad konsekvenserna av våldet kan leda till. Utöver det som har nämnts, tolkar jag även citatet som att rapartisten vill illustrera hur det svenska samhället ser ut och hur lyfta fram orättvisan i att hans vän fick bevittna ett mord.

Den tredje låten som analyseras är "74 BARS" av artisten Z.E, som släpptes den 3 april 2019 (Z.E, 74 BARS, genius.com). I det följande citatet skildras maskulinitet i form av normativ performativitet och uppträdanden som är aggressiva, hotfulla, impulsiva och dominanta. I låttexten förknippas den maskulina dominansen med "kunglighet" och auktoritet, vilket även har en stor betydelse för symboliseringen av makt. Utöver porträtteringen av normativa uppträdanden och performativa akter, skildras även maskulinitet i relation till heteronormativitet och kvinnliga följeslagare:

Benim är kung, har gunnen vid pungen (Jag har den). Stänger din mun om jag känner mig tvungen (Shut the fuck up). Ta det lugnt, ey, annars skjuter dig i munnen (Grr, pa). Ingen är dum, dumpa hylsorna i brunnen. Benim är stum när arresten blivit rummet (HSS). Pengarna fullt och jag rappar, det är ingen mummel. Bruden var katt och hon fråga om mitt nummer (073). Hon ville trekant med mig, fucking dubbeltrubbel (Z.E, 74 BARS, genius.com).

Låttextens skildring av maskulinitet identifieras med utgångspunkt i queerteorin. Begreppen som har valts för att analysera det introducerade citatet och identifiera normativ "manlighet" är "performativitet" och "heteronormativitet". Begreppet "performativitet" syftar på att kön och genus är performativt och lyfter fram att maskulinitet konstrueras i samhället genom talhandlingar (Svensson 2016, s. 328). I likhet med de övriga låttexterna som har analyserats tidigare, illustrerar denna låttext rapparens hänsynslöshet och impulsivitet. Citatet skildrar performativa uppträdanden som "förväntas" av män, vilket allra främst grundar sig i samhälleliga maskulinitetsnormer. Meningen i citatet som lyder: "Stänger din mun om jag känner mig tvungen (Shut the fuck up). Ta det lugnt, ey, annars skjuter dig i munnen", illustrerar artistens performativa aggressivitet och hotfulla attityd gentemot andra individer. Låttexten målar upp våldsamma och hotfulla akter som går ut på att tysta ned den tilltalade individen, genom att "stänga personens mun" och "skjuta personen i munnen". Meningen som lyder: "Benim är kung, har gunnen vid pungen", påvisar även hur artisten förknippar skjutvapnet med makt, auktoritet och manlig dominans. Citaten analyseras även med utgångspunkt i begreppet "diskurs", eftersom diskurser utformar hur individer talar om ett

specifikt ämne (Svensson 2019, s. 47). Utifrån låttextens skildring av manlig performativitet och manligt våld, har jag fått möjligheten att identifiera två betydelsefulla diskurser i citatet som grundar sig på “manlighetsdiskursen” och en diskurs om “manligt våld”.

Citatet kan även kopplas till Foucaults teoretiska begrepp “makt. Teoretikern lyfter fram att makt inte är konstruerat av ett system eller en struktur som existerar i samhället, utan att makt istället är mångsidigt och uppstår i olika situationer som främst är planlagda och taktiska (Foucault 1998, s. 93). Jag tolkar skildringen av hotfulla och våldsamma uppträdanden som att artisten vill hävda sin makt och skapa rädsla hos andra individer. I detta sammanhang har skapandet av rädsla en stark förknippelse med makt, eftersom artisten framstår som skrämmande, empatilös och hänsynslös gentemot andra individer. Jag tolkar hoten och skildringen av de våldsamma akterna som ett taktiskt sätt för gangsters att skapa fruktan hos fiender och sätta en stämpel som påvisar hur långt de kan gå i sina handlingar. Rädsla fungerar som ett effektivt verktyg för att kontrollera andra människor på avstånd och få dem att hålla distans. Skapandet av rädsla förknippas med individers mål att överleva i svåra miljöer och uppnå auktoritet i form av makt.

Begreppet “heteronormativitet” gav mig även möjligheten att analysera materialet och synliggöra hur maskulinitet skildras i citatet. Butlers beskrivning av begreppet “heteronormativitet” syftar på att samhället sätter upp oskrivna regler för vad som betraktas som heterosexualitet i olika sociala och kulturella sammanhang. Begreppet lyfter fram att betydelser skapas i relation till den “heterosexuella matrisen”, där normen om heterosexualitet hamnar i centrum. (Svensson 2016, s. 327). Utifrån begreppets innebörd kan meningen “Bruden var katt och hon fråga om mitt nummer (073). Hon ville trekant med mig, fucking dubbeltrubbel”, tolkas som att maskulinitet skapas i kontrast till femininitet och i förhållande till kvinnliga följeslagare. Citatet skildrar normativ maskulinitet där heterosexualiteten och det kvinnliga sällskapet ligger i fokus. Detta kan även analyseras med hjälp av begreppet “diskurs” (Svensson 2019, s. 47), eftersom artistens artikulering om det kvinnliga könet och sexuella tillhör en “diskurs om sexualitet”.

Svenska raplåtar skildring av den kriminella livsstilen

I Ant Wans låt “Sativa” skildras det livshändelser som representerar hans relation till kriminalitet och brottsliga handlingar. I citatet som introduceras nedan, avbildas kriminalitet

som en livsstil med fokus på droghandel, förmögenhet, bilar och pengar. I låten framställs det att artisten började tjäna pengar i ung ålder genom att medverka i gängkriminalitet och ta del av en brottslig handling som bestod av att sälja droger. Utöver representationen av kriminalitet och brottslighet, framkommer det även att artisten har en inre kamp med sina tankar som inte får vila och att han har en negativ inställning till polisen:

Jag tänker när röken är lila (Purple), när tänker tankarna vila? (När?). Femton år, redan en dealer (Dealer), vi hämtade droger med bilar (Rah). Bara cash, det ingen krita (Ingen krita), bruna, gröna, det finns vita (Coca). Ögon rör sig, Mona Lisa. Fuck the popo, fuck grisar (FTP). Jag och brodern delar lika (Kalle) (Ant Wan, Sativa, genius.com).

Kriminalitet identifieras i detta citat med hjälp av *Michel Foucaults* beskrivning av begreppet “diskurs”. Enligt teoretikern skapar individer olika diskurser för att beskriva och representera en slags kunskap, om ett specifikt samtalsämne. Eftersom diskurser utformar hur individer talar om ett visst ämne och dessa samtalsämnen i sin tur konstrueras i bestämda former, kan begreppet användas för att lyfta fram hur citatet talar om kriminalitet och dess innebörd som en livsstil. En “diskurs” som jag har identifierat i citatet med hjälp av Foucaults beskrivning är “droger”. I Ant Wans låt skildras den kriminella livsstilen med fokus på droghandel och meningen “Femton år, redan en dealer, vi hämtade droger med bilar” påvisar att han började sälja droger redan som 15-åring. Artisten rappar om att han tjänade mycket pengar på säljandet av droger och citatet framställer en tydlig representation av de handlingar och brott som gangsters medverkar i (Svensson 2019, s. 47). Utöver det som har nämnts, tolkar jag även citatet som att rappartisten förknippar kriminalitet och droghandel med förmögenhet, pengar, och materiella ting som exempelvis bilar.

Citatet kan även analyseras med utgångspunkt i Laclaus och Mouffes teoretiska begrepp “artikulation”. Teoretikerna ringar in att meningsfulla tecken som framkommer i specifika diskurser betecknas som “noder” (Gunnarsson Payne 2016, s. 257) och att dessa specifika tecken i sin tur får sina betydelser i förhållande till varandra (Gunnarsson Payne 2016, s. 257). I detta citat får nodalpunkten “gangster” sin betydelse och mening i relation till noderna “broderskap” och “lojalitet”. Låttextens artikulerande om broderskapet har en viktig betydelse för hur kriminellt belastade individer skapar mening. Jag tolkar meningarna “Vi hämtade droger med bilar” och “Jag och brodern delar lika”, som att “broderskap” är viktigt

bland gängkriminella för att skapa en gemensam tillhörighet. Låttextens representation av “broderskap” kan tolkas som att gemenskap och lojalitet är viktigt för gangsters och förstärkningen av deras identitet. Illustrationen av “broderskap” och “lojalitet” kan kopplas till studiens tidigare forskning. Den vetenskapliga artikeln “Learning to become a ‘gangster’?” av *Tea T. Bengtsson*, undersöker gangsterkulturen bland unga män på en dansk värdenhet för brottslingar och lyfter fram kriminalitet som en livsstil. En viktig ståndpunkt som författaren belyser i det vetenskapliga arbetet, handlar om att gangsters lever med värderingar som grundar sig i kriminalitet, lojalitet och auktoritet (Bengtsson 2012, s. 677). Något som analyseringen av låttexten och den vetenskapliga artikeln har gemensamt, är att “lojalitet” är centralt bland gangsters.

Språkanvändningen har undersökts i citatet med fokus på olika identifieringar av förtryck och maktställningar (Svensson 2019, s. 53-54). Ett viktigt begrepp som hör ihop med diskursbegreppet och som kan användas för att identifiera maktutövanden i texten är “makt” (Svensson 2019, s. 49). Utifrån Foucaults beskrivning av maktbegreppet och antagande om att makt kommer till uttryck via språkbruk och diskursiv kunskap (Svensson 2016, s. 321), kan det introducerade citatet tolkas utifrån ett kritiskt perspektiv. I låttexten illustreras det ett budskap som pekar på en märkbar fiende, vilket är polisen. Jag tolkar meningen “Fuck the popo, fuck grisar” som en ett sätt att utöva makt med språkanvändning och förtrycka polisen. Orden “popo” och “grisar” används som benämningar för polisen och fungerar som slanguttryck. Eftersom maktrelationer är relationella och individer kan utöva makt på olika sätt, är det inte bara poliser som utövar det på kriminella. Utifrån Foucaults maktbegrepp tolkar jag därför meningen som ett sätt för gangsterrapparen att utöva makt på polisen och använda språket som ett “vapen”.

I Einárs låt “DAY ONE” skildras den kriminella livsstilen med fokus på droghandel och pengar. Citatet som presenteras nedan, beskriver vad det innebär att vara en “äkta” gangster och uppmärksammar hur kriminella män kan fastna i destruktiva livsmönster. Artisten delar med sig av personliga livshändelser och lyfter fram att hans vän fastnade i kriminaliteten genom att sälja droger och sträva efter att tjäna pengar. Utöver skildringen av kriminalitet och droghandel, framställer även låttexten att gangsters utsätter sig själva för stora risker som medför fara:

Ey, min broder, han är fast, han gör para på weed. Skickar äbi och hasch, helt paranoid. För idag, brorsan, folk fyller skallar med bly. Bror, idag det krävs mycket för kalla dig G (Einár, DAY ONE, genius.com).

I citatet identifieras kriminalitet med hjälp av begreppet “diskurs”, eftersom samhälleliga diskurser utformar hur individer talar om specifika ämnen. Foucault ringar in att diskurser används för att presentera en slags kunskap om ett visst ämne och därför kan begreppet användas för att undersöka hur låttexten talar om kriminalitet som en livsstil (Svensson 2019, s. 47). I likhet med låten “Sativa”, är en förekommande diskurs i denna låttext “droger”. Citatet skildrar kriminalitet i förhållande till droghandel och beskriver specifika droger med begrepp som “Weed”, “Äbi” och “Hasch”. Slangordet “Weed” är en benämning för marijuana och slangordet “Äbi” är en benämning för kokain. Begreppet “Hasch” betecknar en form av cannabis drog och begreppet “Para” används som ett slangord för att benämna pengar. Meningen i citatet som lyder: “Ey, min broder, han är fast, han gör para på weed. Skickar äbi och hasch, helt paranoid”, illustrerar hur rapparens vän fastnade i kriminaliteten och lyfter fram att pengar är en faktor som motiverar gangsters till att medverka i brottsliga handlingar som att exempelvis sälja droger. En röd tråd som har fångats upp i de analyserade låtarna är skildringen av droger i relation till pengar och utifrån låttexternas beskrivningar kan det göras en tolkning om att droghandel är centralt inom “gangsterlivet”, eftersom det påvisar hur gangsters försörjer sig själva och konstruerar en kriminell livsstil.

Citatet framställer även att kriminella män utsätter sig själva för stora risker som medför faror för att anses vara autentiska och kunna kalla sig själva för “gangsters”. Meningen som lyder: “För idag, brorsan, folk fyller skallar med bly. Bror, idag det krävs mycket för kalla dig G”, kan tolkas som att kriminellt belastade män vill framstå som trovärdiga och känner press att leva upp till normativa uppträdanden som de förväntas följa. Denna tolkning kan göras baserat på uttalandet, eftersom bokstaven “G” används som ett slanguttryck och är en förkortning av ordet “Gangsta”. Min egna tolkning av uttalandet är att autenticitet är viktigt bland män som är involverade i kriminalitet och att gangsters förväntas att bete sig på ett visst sätt för att bli erkända som “äkta” av omvärlden.

I låten “74 BARS” skildrar rapparen Z.E den kriminella livsstilen med fokus på våldsliga handlingar och droger. I det följande citatet illustrerar artisten livshändelser som påvisar hans relation till kriminalitet och lyfter fram att andra individer är avundsjuka på hans stil.

Rapparen uppmärksammar den kvinnliga uppmärksamheten han får till följd av hans stil och målar upp händelser som grundar sig i våldsliga akter:

Fastna på din parkering, fastna som tatuering. Bränner dig över benen, din lunga den får punktering. Cannabis i min Lipton, aldrig skrivit kontrakt. Ni brinner för vi har stil, vi vinner, din kvinna bakk (Z.E, 74 BARS, genius.com).

Citatet som har presenterats analyseras med utgångspunkt i begreppet “diskurs”, eftersom kriminalitet är ett samtalsämne som behöver identifieras i låttexten. Enligt Foucault utformas samtalsämnena genom diskurser, vilket i sin tur frambringar legitima sätt för individer att yttra sig om omvärlden (Svensson 2019, s. 48). I låttexten talar artisten om den kriminella livsstilen med utgångspunkt i diskurserna “våld” och “droger”. Meningen som lyder: “Bränner dig över benen, din lunga den får punktering”, påvisar hur våld kommer till uttryck i låttexten. I detta sammanhang grundar sig diskursen om “våld” på hotfulla uttalanden och beskrivningar av händelser som indikerar faror för andra individer. Dessa våldsamma uttalanden beskrivs i form av att “bränna” den tilltalade individen och “punktera” individens lunga. Den andra diskursen som har identifierats i citatet är “droger”. I låttexten benämns drogen “Cannabis”, vilket även påvisar kriminellt belastade individers starka förknippelse med narkotika och olagliga substanser.

Förmögenhet och rikedom

I låten “Sativa” framkommer det två sammanlänkade teman som är “förmögenhet” och “rikiedom”. Det följande citatet illustrerar hur låttexten förhärligar kriminalitet och förknippar gangsterlivet med pengar, märkeskläder och kvinnligt sällskap. Utöver det som har nämnts, skildrar även citatet en romantiserad bild av den kriminella livsstilen som grundar sig i mentaliteten “Ride or die”:

Baby, baby, du är diva. Bär på Chanel, inte FILA (Chanel). Jag tänker på vad vi kan bli, boo. Jag tänker på dig, jag vill skriva. Mina para, de är dina (Dina). Planen i trapan är ritad (Ooh). Vi smashade bilen i dörren. Lokalen, den började pipa (Pip-pip) (Ant Wan, Sativa, genius.com).

I likhet med citatet som presenterades tidigare, kan detta citat även analyseras med utgångspunkt i begreppet “diskurs”. Eftersom Foucault betonar att diskurser används för att beskriva en viss kunskap om ett specifikt ämne (Svensson 2019, s. 47), kan begreppet användas i detta sammanhang för identifiera diskurser som utformar den kriminella livsstilen. Ett betydelsefullt tecken som har identifierats i citatet och som har en viktig roll för konstrueringen av kriminalitet som en livsstil är “pengar”. Citatets skildring av pengar i relation till kriminalitet är en del av den “ekonomiska diskursen”. Låttextern illustrerar förmögenheten som rapparen har uppnått genom att vara en “gangster” och förknippar den kriminella livsstilen med rikedom, märkeskläder och en lyxig livsstil.

Citatet kan även analyseras med utgångspunkt i Laclaus och Mouffes teoretiska begrepp “artikulation” (Gunnarsson Payne 2016, s. 257). Teoretikerna lyfter fram att meningsskapanden är relationella och att olika tecken inom diskurser får sina betydelser i förhållande till varandra (Gunnarsson Payne 2016, s. 257). Låttexterns artikulerande om mannens relation till kvinnan har en viktig betydelse för romansen som porträtteras. Detta symboliserar att meningsskapandet i låttextern är relationell och att den kriminella livsstilen får sin betydelse i relation till lyxa prylar och kvinnligt sällskap. Citatet symboliserar ett unikt synsätt på det kriminella livet som grundar sig i mentaliteten “ride or die”. Denna form av ganstermentalitet förknippar kriminalitet med romans och grundar sig i ovillkorlig kärlek, vilket i de flesta fall innebär att kvinnor som har relationer med kriminella män “bör” göra vad som helst för dem och vara lojala oavsett omständigheter.

I låttextern rappar Ant Wan om att han har mycket pengar och kan skämma bort en kvinna genom att ge henne allt hon vill ha. Citatet kan analyseras med utgångspunkt i begreppet “heteronormativitet”, eftersom det belyser oskrivna regler i samhället som betecknar heterosexualitet i olika sociala och kulturella sammanhang. (Svensson 2016, s. 327). Citatet demonstrerar normativ heterosexualitet, där manlighet och kvinnlighet får sina betydelser i kontrast till varandra. Porträtteringen av kvinnan kan även tolkas som en spegling, då en “framgångsrik” kvinna avspeglar mannen och får honom att se bra ut. Detta kan tolkas som en form av idealisering av kvinnan och en fantasibild av ett “mäktigt” par. Utifrån artikulationsbegreppet kan detta återigen ses som en form av meningsskapande, för att ge mannen och kvinnans relation en viktig betydelse.

Begreppet "makt" kan även användas för att tolka citatet, eftersom maktrelationer existerar mellan individer överallt i samhället och kan identifieras i alla möjliga sammanhang (Foucault 1998, s. 93). Med utgångspunkt i Foucaults maktbegrepp tolkar jag meningen "Mina para, de är dina", som ett sätt för rapparen att belysa sin ekonomiska makt. Citatet skildrar rapparens dominerande ställning som en "man" och illustrerar att han besitter en maktposition, eftersom hans pengar symboliserar status och makt. Låttextens skildring av pengar, status, lyxiga prylar och en kvinnlig följeslagare kan länkas till studiens tidigare forskning. I den vetenskapliga artikeln "Evaluating Agency and Responsibility in Gendered Violence: African American Youth Talk About Violence and Hip Hop", lyfter författarna fram att den manliga statusen inom hiphopmusiken och i berömda musikvideos baseras på förmögenhet, lyxprylar och kvinnligt sällskap (Squires et al. 2006, s. 732).

I låten "DAY ONE" kommer "förmögenhet" och "rikedom" till uttryck i form av pengar och självständighet. I det följande citatet rappar Einár om hans ekonomiska självständighet och beskriver sig själv som "Selfmade". Utöver benämningen av pengar, berör även låttextern orättvisor i samhället som ökning av dödligt våld och diskriminering mot individer som har utländsk bakgrund:

Morden börjar ökas, ah, oskyldiga dödas, ey. Jag ser ingen försöka ändra på skiten. Politiker är blinda och döva, ah. Eyo, vad händer? Eyo, vad händer? De alla kallas vänner, men sen de alla vänder. Ingen bestämmer över mig i dessa gränder. Jag är selfmade, bitch, brorsan, säg till mig vad händer? Ah. Jag ser ingen förändring, hela jävla skiten behöver en vändning. En svenne han klagar på en utlänning. Det finns svennar som är knas, ba kolla på benim. Ey, ah, ah, ah, små barn börjar fucking styra och ställa. Alla barn, mannen, hära de vill bli kriminella. In i stan, jag hör inte Glocken smälla. Ey, var smart, pengar kan leda dig intill en fälla (Einár, DAY ONE, genius.com).

Detta citat analyseras med utgångspunkt i diskursteorin och Foucaults teoretiska begrepp "diskurs" (Svensson 2019, s. 47). En central diskurs som har fångats upp i citatet och har en viktig betydelse för konstrueringen av den kriminella livsstilen är diskussionen om "pengar". Precis som den tidigare nämnda låten "Sativa", har föreställningen om pengar i denna låttext en viktig betydelse för porträtteringen av rikedom och utformningen av kriminalitet som en livsstil. I citatet förknippas kriminalitet med pengar och detta kommer till uttryck allra tydligast när rapparen beskriver sig själv som "Selfmade". Begreppet "Selfmade" syftar på att

en individ är "självgjord" och har uppnått framgång på egen hand utan hjälp från någon annan. Utöver benämningen av pengar och ekonomisk självständighet, kan det även identifieras två specifika diskurser i citatet som benämns "samhällsdiskurs" och "fördomsdiskurs". Meningen som lyder: "Morden börjar ökas, ah, oskyldiga dödas, ey. Jag ser ingen försöka ändra på skiten. Politiker är blinda och döva", är en del av samhällsdiskursen. Jag tolkar artikuleringen som att rapartisten vill påpeka politikernas bristande ansvar och ovilja att minska mord bland kriminella individer med en metaforisk retorik. Denna tolkning grundar sig i artistens antagande om att politiker är "döva" och "blundar" för ett verkligt samhällsproblem som drabbar ett stort antal individer.

Utöver budskapet om politikernas misslyckande att arbeta emot ökning av dödligt våld och brottslighet, uppmärksammar låttexten även svenskars negativa attityd mot individer med utländsk bakgrund. Citatet illustrerar hur rasförtryck kan se ut och påpekar att det finns svenskar som fördömer utländska individer för att utföra handlingar som etniska svenskar även medverkar i. Låttextens skildring av rasförtryck mot individer med utländsk bakgrund är en del av "fördomsdiskursen". Jag tolkar citatet som att artisten vill uppmärksamma samhällseliga fördomar som riktar sig mot individer med utländsk bakgrund och som inte tillhör normen för "svenskhet".

I likhet med de låtar som har analyserats tidigare, förekommer även "förmögenhet" och "rikedom" i låten "74 BARS". Det följande citatet skildrar hur låttexten förknippar gangsters och kriminalitet med pengar och materiella ting som lyxiga bilar. I låten rappar Z.E om att han har mycket pengar och har råd att spela på casino. Låttexten målar upp en bild av artistens rikedom och illustrerar den förmögenhet som gangsters kan uppnå genom att medverka i kriminalitet:

Frågade Chino, ingen tid för spela 'Pacino (Woo). I en limosin, femtio lax till casino (Femtio).
Kastade tio ögon på mig, folk tror det är bio (Bio). Kommer med nior, brorsan, Tensta lika
med Rio (Pow) (Z.E, 74 BARS, genius.com).

Citatet analyseras med utgångspunkt i diskursteorin och Foucaults begrepp "diskurs", eftersom det ringar hur individer talar om ett specifikt ämne och presenterar en viss kunskap (Svensson 2019, s. 47). Diskursbegreppet gav mig återigen möjligheten att identifiera en

diskurs som har en stor betydelse för gangsterlivet och konstrueringen av den kriminella livsstilen. Låtttextens skildring av “förmögenhet” och “rikedom” grundar sig i diskursen om “pengar” och illustreras även genom att förknippas med lyxiga bilar som limousiner. Ett uttalande i låttexten som representerar rikedom och materiella ting som förknippas med lyx, är meningen som lyder: “I en limosin, femtio lax till casino”. Begreppet “lax” är ett slanguttryck och används som en benämning för tusen kronor. Meningen som har presenterats, skildrar att artisten befinner sig i en lyxbil och har med sig femtiotusen kronor till ett casino. Jag tolkar artistens representation av rikedom och pengar som en symbolisering av status.

I likhet med låten “Sativa”, kan låtttextens skildring av pengar och lyxiga bilar länkas till studiens tidigare forskning. Den vetenskapliga artikeln som har rubriken “Evaluating Agency and Responsibility in Gendered Violence: African American Youth Talk About Violence and Hip Hop”, studerar hur manlig status kommer till uttryck inom hiphopmusik och lyfter fram att det främst grundar sig i förmögenhet och lyxiga prylar (Squires et al. 2006, s. 732).

Informanternas syn på den svenska gangsterrapen

I detta kapitel besvaras frågeställningen som berör de genomförda intervjuerna, vilket handlar om vilken syn informanterna har på den svenska gangsterrapen och dess skildring kriminalitet. Jag kommer först och främst att presentera en analys som handlar om gangsterrapens glorifiering av den kriminella livsstilen. Detta kommer att följas upp med en analys av ett tema som handlar om svenska raplåtars uppmuntran till våld, droger och kriminalitet. Därefter introduceras en analys som lyfter fram förändringar i informanternas livsstilar och tankesätt. Dessa teman kommer att analyseras utifrån det diskursteoretiska- och queerteoretiska perspektivet. Utöver det som har nämnts, kommer jag även att uppmärksamma exempel i intervjumaterialet som indikerar olika former av förtryck, maktutövning och orättvisor i samhället.

Gangsterrapens glorifiering av den kriminella livsstilen

Den första intervjun genomfördes med 23-åriga Mostafa den 21 november. Informanten är en student och parkourtränare från Stockholm som har ett stort intresse för rapmusiken. Informanten lyfte fram gangsterrapens historiska utveckling i Sverige och hade inställningen att lära ut om faktabaserad kunskap kring ämnet. Mostafa lyssnar på de flesta framgångsrika gangsterrapparna i Sverige, men föredrar i nuläget att lyssna på Einár, Aden och Asme. I det följande citatet talar han om sin syn på den svenska gangsterrapen och lyfter fram att vissa svenska raplåtar kan glorifiera den kriminella livsstilen:

Jag skulle nog säga att vissa låtar kan glorifiera kriminalitet... Det här är coolt, det här händer, det här är vårans livsstil. Det är sorgligt. Rapmusiken handlade om att förmedla vad som pågår för folk som inte förstår. För att jag ska kunna lyssna på en viss musik nu, så måste jag göra vissa grejer (Mostafa 2022).

Citatet analyseras med utgångspunkt i Foucaults begrepp "diskurs", eftersom informanten presenterar kunskap om den svenska gangsterrapen och lyfter fram hur musikstilen konstrueras (Svensson 2019, s. 47). Diskursbegreppet gav mig möjligheten att identifiera diskursen "kriminalitet" och studera hur informanten talar om ämnet gangsterrap. I citatet framkommer det att den svenska gangsterrapen beskriver kriminalitet som en eftersträvad livvstil bland män och att den positiva inställningen till den kriminella livsstilen grundar sig i att det anses vara "coolt". Mostafa uppmärksammar att vissa raplåtar glorifierar kriminalitet

genom att skildra en häftig bild av livsstilen som associeras med det. Informanten framför att den svenska gangsterrapen har transformerats genom åren och lyfter fram att musikstilen i tidigare år handlade om att illustrera och lära ut om kriminella individers verklighet. Jag tolkar meningen “För att jag ska kunna lyssna på en viss musik nu, så måste jag göra vissa grejer”, som att informanten vill lyfta fram pressen att behöva utföra specifika handlingar för att kunna lyssna på gangsterrap.

Den andra intervjun genomfördes med 22-åriga Simon från Stockholm den 27 november. Informanten arbetar som butiksbiträde på Nike och studerar internationell försäljning- och marknadsföring. Simon berättade att han lyssnar på svenska rapartister som Ant Wan, Z.E och Yasin Byn. I intervjun talade han om syn på den svenska gangsterrapen och ringade in musikstilens koppling till pengar:

Personligen påverkas jag inte, men vissa kan se upp till dom och vad dom rappar om. Det beror från person till person, hur påverkad man är. Jag tror att många vill bli som dom och blir lockade av deras musik, eftersom deras musikvideos visar pengar och lyxiga saker. Om man är 15, så fattar man inte konsekvenserna (Simon 2022).

I likhet med intervjun som genomfördes med Mostafa, kan detta citat analyseras med hjälp av det teoretiska begreppet “diskurs” (Svensson 2019, s. 47). Ett betydelsefullt tecken som har identifierats i citatet och som har en viktig roll för utformningen av kriminalitet som en livsstil är “pengar”. Informantens benämning av pengar i relation till gangsterrapen är en del av den “ekonomiska diskursen”. Jag tolkar meningen som lyder: “Jag tror att många vill bli som dom och blir lockade av deras musik, eftersom deras musikvideos visar pengar och lyxiga saker. Om man är 15, så fattar man inte konsekvenserna”, som att informanten vill belysa unga individers känslighet mot illustreringen av pengar. Citatet kan tolkas som att informanten vill lyfta fram att unga individer lockas av pengar och strävar efter den kriminella livsstilen som skildras i raplåtar för att uppnå förmögenhet och status. Informantens benämning av pengar och lyx kan kopplas till studiens tidigare forskning. Dessa aspekter uppmärksammades i den vetenskapliga artikeln “Evaluating Agency and Responsibility in Gendered Violence: African American Youth Talk About Violence and Hip Hop”. I det vetenskapliga arbetet beskrev författarna att hiphopmusiken skildrar manlig status i musikvideos genom att illustrera förmögenhet och lyxprylar (Squires et al. 2006, s. 732).

Den tredje intervjun genomfördes med 35-åriga Romeo den 29 november. Informanten har växt upp i Stockholm och arbetar i nuläget som filmproducent. Utöver informantens passion för film, är en av hans största intressen i livet musiken. Romeo talade om gangsterrapen med entusiasm och framförde olika perspektiv under samtalet. Informanten hade inställningen att lära ut om gangsterapens historia och var tydlig med att han besitter mycket kunskap om ämnet som musik- och filmproducent. Romeo lyssnar på de flesta framgångsrika rapparna i Sverige, men föredrar i dagsläget att lyssna på Yasin Byn och Asme. Under intervjun framförde Romeo sina åsikter och personliga upplevelser på ett humoristiskt sätt och lade fokus på att lyfta fram gangsterrapens roll i samhället:

Våldsglorifieringen i svensk rap är rapparnas idé om vad dom lever i. Jag ser inte varför de ska hållas ansvariga. Det blir uppmålat så... Glorifiering får starka reaktioner. Bakom rapparna finns kriminella nätverk och dom har fått en ny etikett. Gangsterrapen är skyddad av kriminella nätverk och dom här kriminella nätverken använder rappare som propaganda. Dessa nätverk hittar upp rappare och har makten att göra folk rädda. Ta exempelvis överklassen och hur killarna och tjejerna klär sig. Makten går i hand i hand med dyra kläder och att visa status. Men killarna från förorten har råd att spöa killen med dom dyraste kläderna. Om jag tar alla dom här rapparna från Sverige och lägger dom i en påse, skakar den så att det blir en smörja, så talar de ett språk som är en syn på dagens samhälle. Om någon i framtiden vill veta vad som skedde i samhället idag, kan man få en syn på verkligheten som återspeglas i musiken (Romeo 2022).

Detta citat analyseras med utgångspunkt i det diskursteoretiska- och queerteoretiska perspektivet. Foucault lyfter fram att individer använder sig av språkliga diskurser för att presentera en slags kunskap om specifika ämnen och ringar in att dessa diskurser konstrueras i bestämda former (Svensson 2019, s. 47). Några grundläggande diskurser som har identifierats i denna intervju är “manlighetsdiskurs”, “manlig våldsglorifiering” och “samhällsdiskurs”.

En grundidé inom queerteorin handlar om att individers identiteter och kön regleras, vilket innebär att individer “görs” till kulturellt begripliga (Butler 2004, s. 52). Butler ringar in att genusbegreppet påverkar synen på kön i sociala sammanhang och formar föreställningar om vad som anses vara “manligt” och “kvinnligt” i samhället (Butler 2004, s. 42). Denna grundläggande idé beskrivs med hjälp av performativitetsbegreppet, som grundar sig i att kön

och genus är performativt. Detta innebär således att kön och genus konstrueras genom talhandlingar i samhället (Svensson 2016, s. 328). Manlighetsdiskursen har fångats upp i materialet, eftersom informanten beskriver att män som medverkar i gängkriminalitet och är uppväxta i förorter uppträder i våldsamma handlingar. Detta kan analyseras med hjälp av Butlers begrepp "performativitet", eftersom citatet skildrar aggressiva och våldsamma uppträdanden bland män som grundar sig i samhälleliga maskulinitetsnormer. Informanten lyfter fram en våldsam akt som indikerar att en man "spöar" en annan individ. När en individ "spöar" någon annan, innebär detta att individen har tagit del av en våldslig handling som främst grundar sig att slå någon annan.

Diskursen om "manlig våldsglorifiering" skildras när Romeo beskriver att människors våldshandlingar förknippas med att utöva makt och skapa rädsla hos andra individer. Glorifieringen av våldet ligger till grund i att männen uppträder i våldsamma akter och vill skapa rädsla hos fiender, för att uppnå det specifika målet om att hävda makt. I citatet har våld en stark förknippelse med makt och detta uppnås effektivt genom att skapa rädsla hos andra individer. Detta kan kopplas till Foucaults teoretiska begrepp "makt", eftersom teoretikern lyfter fram att makt inte är konstruerat av ett system eller en struktur som existerar i samhället. Enligt Foucault anses makt vara mångsidigt och uppstå i olika situationer som främst är planlagda och taktiska (Foucault 1998, s. 93). De våldsliga handlingarna som kriminella individer medverkar i för att skapa rädsla, kan tolkas som taktiska handlingar för att uppnå maktutövning.

Citatet kan även analyseras med utgångspunkt i Laclaus och Mouffes teoretiska begrepp "artikulation", eftersom teoretikerna belyser att meningsfulla tecken som framkommer i specifika diskurser betecknas som "noder" (Gunnarsson Payne 2016, s. 257). I detta citat får nodalpunkten "man" sin betydelse och mening i relation till noderna "våld" och "makt". Utöver det som har nämnts, har även informantens artikulerande om "samhället" en viktig betydelse för den svenska gangsterrapens meningsskapande. När informanten kopplar rapartister med uttalanden som "dagens samhälle", "återspeglning av verkligheten" och "framtiden", påvisar han att dagens gangsterrap skildrar hur det svenska samhället ser ut och har en mening att lära ut individer som lever i framtiden om dagens verkligheten. Detta är viktigt att lyfta fram, eftersom det är en del av samhällsdiskursen.

Den fjärde intervjun genomfördes med 22-åriga Antonio den 30 november. Informanten är en lagerarbetare från Stockholm som har ett stort intresse för musik, mode och kläder. Han framförde sina åsikter, upplevelser och personliga berättelser med mycket känslor, vilket resulterade i att den information som fångades upp i intervjun blev djupgående. Antonio delade med sig av berättelser från sin barndom och gav en skildring av tuffa händelser som han gick igenom i ung ålder, eftersom dessa händelser påverkade hans tankesätt, inställning till livet och sätt att uppfatta rapmusiken. I intervjun framförde informanten att han lyssnar på ett flertal olika rappare i Sverige som Labyrint, Stor, Yasin Byn och Kartellen. I intervjun lyfte Antonio fram vilken betydelse den nutida gangsterrapen har för unga män i Sverige och framförde att musikstilens utveckling har blivit ett stort samhällsproblem. I det följande citatet talar han om kriminalitet som en livsstil och synliggör den starka kopplingen mellan svensk gangsterrap och pengar:

Vi säger rapparna i Sverige, dom försöker förklara sig själva och alla andra. Om du verkligen lyssnar på dom, så säger dom att dom tjänar pengar. Dom påverkar unga som också vill göra det och vill tjäna pengar. Dom ger mest budskap på fel sätt, än att visa den rätta vägen... Du ska kunna respektera kvinnor och respektera äldre. Jag är tydlig med mina syskon om att dom inte ska fastna i det som sägs i låtarna. Allt börjar inom musiken. Lyssnar man på fel saker, så kan man hamna fel. Man börjar klä sig som dom och börjar jaga dyra saker (Antonio 2022).

Det första begreppet som kan hjälpa mig att analysera materialet är "diskurs". Diskurser utformar samtalsämnen och frambringar legitima sätt för individer att yttra sig om världen, vilket allra främst kommer till uttryck i olika begrepp, klassificeringar och föreställningssystem (Svensson 2019, s. 48). En betydelsefull diskurs som har fångats upp i citatet är den "ekonomiska diskursen" och detta ringas in när informanten talar om gangsterrapens koppling till "pengar". Jag tolkar uttalandet som lyder: "Om du verkligen lyssnar på dom, så säger dom att dom tjänar pengar. Dom påverkar unga som också vill göra det och vill tjäna pengar", som att Antonio vill uppmärksamma hur gangsterrapen skildrar pengar i låttexter och hur detta i sin tur kan influenserna unga individer som värdesätter det. Begreppet "artikulation" kan även hjälpa mig att analysera citatet, eftersom begreppet lyfter fram meningsfulla tecken som framkommer i specifika diskurser (Gunnarsson Payne 2016, s. 257). Informantens artikulerande om att gangsterrapen förmedlar "budskap" på fel sätt och att rapartister "jagar dyra saker", kan tolkas som att informanten lyfter fram musikstilens mening och värdesättande av lyxiga prylar.

Gangsterrapens uppmuntran till våld, droger och kriminalitet

Mostafa delade med sig av sin syn på svenska raplåtars uppmuntran till våld, droger och kriminalitet. I det följande citatet nämner informanten två specifika rappare och illustrerar en händelse för att visualisera hans syn på uppmuntringen. Informanten lade fokus på att måla upp praktiska exempel och uppmärksamma betydelsen av “äkthet” bland svenska gangsterrappare:

Det beror på hur man ser på uppmuntran och förstår låtarna. Det är som att ha en kökskniv... Du har en vanlig kniv som du kan äta mat med eller skada folk med, använda på bra och på dåliga sätt. Det handlar om vad intentionen är, lite så. Einár... Han var inte så inblandad i sånt, ju mer han gick in i branschen så behövde han göra grejer. Ta till exempel rapparen 6ix9ine, han fick göra grejer för att få stöd. Det här är äktheten. Först var det att förmedla sitt liv, men nu lever man ett liv och rappar om det för att tjäna pengar. Du behöver kunna bevisa det... Den nya trenden kom om att kunna sjunga om det (Mostafa 2022).

Med utgångspunkt diskursteorin och begreppet “diskurs” (Svensson 2019, s. 47) har den “ekonomiska diskursen” identifierats i det presenterade citatet. I citatet belyser informanten att svenska raplåtars uppmuntran till våld, droger och kriminalitet främst grundar sig hur lyssnaren tolkar låttexter och uppfattar specifika händelser som illustreras i musiken. I intervjun framförde Mostafa att skildringen av kriminalitet och uppmuntran till våld i svenska raplåtar inte har någon större betydelse, utan att det istället handlar om rapartisternas bakomliggande intentioner att skildra kriminalitet. Informanten lyfter fram att gangsterrappare som Einár och 6ix9ine lever med värderingar som grundar sig i “äkthet” och framför att rapartister som skapar gangstermusik “behöver” bevisa att de lever upp till den kriminella livsstilen de rappar om för att tjäna pengar. Detta kan kopplas till “äktheten” som skildrades i Einárs låt “DAY ONE” och de handlingar som gangsters förväntas medverka i för att anses vara autentiska.

Det följande citatet demonstrerar Simons syn på gangsterrapens uppmuntran till kriminalitet. I intervjun berättade informanten att svenska raplåtar skildrar verkliga händelser och belyste att låttexterna sprider budskap till politikerna:

Jag tycker inte att raplåtar uppmuntrar till kriminalitet, eftersom dom rappar om saker som händer på riktigt. Folk måste fixa problemen, så att de inte behöver rappa om det. De rappar om verkligheten kan man säga, så det går inte att skylla på dom. De sprider budskap till politikerna, så att dom ska fixa situationer i bostadsområden som är mest utsatta, som till exempel Rinkeby (Simon 2022).

I detta citat gör Simon en antagande om att svenska raplåtar inte uppmuntrar individer till att medverka i kriminalitet, eftersom artisterna rappar om sina livserfarenheter och låttexterna skildrar verkliga händelser. Jag tolkar informantens antagande som att gangsterrapparna har rätten att få skildra våld, droger och kriminalitet i sina låttexter utan att bli beskyllda för "uppmuntran", eftersom dessa skildringar påvisar hur verkligheten ser ut. Utöver det som har nämnts, vill jag även belysa ett betydelsefullt budskap som informanten uppmärksammar i citatet utifrån ett kritiskt förhållningssätt. I likhet med Einars låt "DAY ONE", nämns det ett budskap till politikerna som grundar sig i att de bör ta ansvar och arbeta för att stoppa kriminalitet i utsatta områden. Informantens uttalande om att gangsterrappen har en mening att förmedla vad som pågår i utsatta bostadsområden, kan tolkas som en del av "sambandsdiskursen". Jag tolkar Simons antagande som att han vill uppmärksamma gangsterrappens roll i samhället och lyfta fram att musikstilen synliggör hur verkligheten ser ut i svenska förorter. Informanten lägger vikten vid att synliggöra ett betydelsefullt budskap illustrera hur det svenska samhället är konstruerat.

I intervjun med Romeo delade han med sig av sin syn på gangsterrappens uppmuntran till våld, droger och kriminalitet. I det följande citatet presenterar informanten sin syn på ämnet genom att belysa olika exempel och jämföra uppmuntran till våld inom den svenska gangsterrappen med uppmuntran till våld inom filmindustrin och rockmusik. Citatet skildrar betydelsefulla tecken som har en viktig förståelse för "kriminalitet" och uppmärksammar en diskurs som beskriver dagens samhälle:

Jag ser inte gangsterrappens uppmuntran till våld, droger eller kriminalitet mer än vad jag ser på netflix, snabba cash och rockmusik. Rockmusiker skriver låtar om våld och satan, men det är ingen som pratar om det. Jag tror det är kopplat till en tydlig rörelse som motarbetar dom nya... Allt som är nytt. Kartellen motarbetades jättemycket precis som all gangsterrap i Sverige efter 2011, eftersom texterna blir grövre och grövre (Romeo 2022).

I intervjun framförde informanten att gangsterrapens uppmuntran till våld, droger och kriminalitet inte har någon betydelse och att musikstilen inte skildrar dessa aspekter mer än vad exempelvis filmer på netflix eller rockmusik gör. Romeo argumenterar för att rockmusiken skildrar våld och berättelser om djävulen, men att detta inte motarbetas i samma grad som gangsterrapen för att rock inte är lika uppmärksammat och revolutionerande.

Som tidigare benämnt, lyfter teoretikerna *Ernesto Laclau* och *Chantal Mouffe* fram att den politiska diskursteorin lägger fokus på meningsfulla tecken som framkommer i specifika diskurser. Ett begrepp som kan hjälpa mig att analysera citatet är det teoretiska begreppet "artikulation" och beteckningen av olika "noder". En viktigt ståndpunkt som teoretikerna uppmärksammar är att tecken i olika diskurser skapas och förändras i förhållande till "artikulationer", vilket innebär att meningsskapanden är relationella. I likhet med att den juridiska nodalpunkten "rättvisa" får sin betydelse i relation till tecken som "domare" och "straff" (Gunnarsson Payne 2016, s. 257), får nodalpunkten "gangsterrap" i citatet sin betydelse i förknippning med noderna "våld", "droger" och "kriminalitet". Dessa subjekt och objekt skapas i relation till varandra och konstruerar individens legitima sätt artikulera sig om ämnet gangsterrap. Utöver det som har nämnts, har även en "sambandsdiskurs" identifierats i informantens påstående med hjälp av det teoretiska begreppet "diskurs" (Svensson 2019, s. 47). Informantens artikulerande om samhället kan fångas upp i uttalandet som lyder: "Jag tror det är kopplat till en tydlig rörelse som motarbetar dom nya... Allt som är nytt. Kartellen motarbetades jättemycket precis som all gangsterrap i Sverige efter 2011, eftersom texterna blir grövre och grövre". I detta yttrande lyfter Romeo fram "cancelkulturen" som existerar i Sverige och individers negativa inställning till musik som är vulgärt och fränstötande.

Antonio talade om gangsterrapens skildring av grova förolämpningar och uppmuntran till våld. Dessa aspekter lyfter informanten fram i citatet med fokus på diskurser som "hotdiskurs" och "manlighetsdiskurs". I det följande citatet uppmärksammar informanten den manliga aggressiviteten och betydelsen av förolämpningar i låttexter:

Gangsterrapen är fett hotfull och uppmuntrar till mycket våld. Folk har ingen heder... Rapparna förolämpar döda söner och förolämpar deras familjer. Nu för tiden går dom över styr. Nu när vi snackar om UK, så försöker dom härma drill och försöker leka black skin och dark skin. Rapparna i UK lever ett annat liv, dom är mer aggressiva. Om du lyssnar på dom från UK, så hör du hur dom förolämpar en hel familj. Svenskarna blir motiverade och

försöker göra samma sak... Nya generationen av svensk rap handlar om att visa upp status och makt, för att visa att dom är stora och coola... Har dom droger, så rappar dom om droger. Har dom pengar, så rappar dom om pengar (Antonio 2022).

I detta citat framför informanten att gangsterrapen i Sverige uppmuntrar till våld som främst grundar sig i disslåtar, förolämpningar och hotfulla uttalanden gentemot andra individer. Det första begreppet som används för att synliggöra hur informanten presenterar kunskap om ämnet är "diskurs" (Svensson 2019, s. 47). Med hjälp av diskursbegreppet har jag fått möjligheten att identifiera en betydelsefull diskurs i citatet som är "hotdiskurs". Antonio beskriver att gangsterrapens skildring av våld grundar sig i hotfulla uttalanden och förolämpningar om individer som har avlidit. Utöver det som har nämnts, ringar även informanten in att musikstilen skildrar förolämpningar som är riktade till avlidna individers familjemedlemmar.

Diskursbegreppet gav mig även möjligheten att identifiera en "manlighetsdiskurs". Informantens beskrivning av gangsterrapparnas aggressivitet, hotfullhet och hänsynslöshet gentemot andra individer kan kopplas till Butlers teoretiska begrepp "performativitet". Begreppet uppmärksammar performativa satser och grundar sig i idén om att språket inte endast är ett sätt att beskriva händelser, utan även fungerar som ett sätt att utforma och skapa dem. Performativitetsbegreppet ringar in att kön och genus är performativt, vilket syftar på att kön och genus konstrueras genom talhandlingar (Svensson 2016, s. 328). Manliga uppträdanden som grundar sig i aggressivitet är en återkommande diskussion i det insamlade materialet. Utifrån Butlers performativitetsbegrepp, kan det dras en slutsats om att rapparnas performativa aggressivitet grundar sig i traditionella maskulinitetsnormer.

Detta kan kopplas till *Andrea Dankićs* vetenskapliga arbete om svensk hiphop, som introducerades i studiens tidigare forskning (Dankić 2019, s. 15). Resultatet i studien lyfter fram att den idealtypiska positionen för hiphopmusikande konstrueras i förhållande till stereotypiska uppträdanden som grundar sig i traditionella maskulinitetskonstruktioner (Dankić 2019, s. 172). Dankić påpekar att hiphopmusiken är mansdominerad och att batterrapen utformar olika typer av maskulinitet (Dankić 2019, s. 173).

Förändringar i informanternas livsstilar och tankesätt

Mostafa delade med sig av sin syn på hur den svenska gangsterrapen kan förändra individers livsstilar och tankesätt. I intervjun påpekade informanten att de svenska raplåtarna som han lyssnade på i ung ålder, påverkade hans syn på livet och hjälpte honom att förstå varför några av hans vänner valde att vända sig till kriminaliteten. Gangsterrapen väckte en stor nyfikenhet hos informanten och vilja att försöka förstå kriminella individers mentalitet:

Det beror från person till person. Jag lyssnar inte på självaste texten, jag lyssnar på beatet. För folk som lyssnar på självaste texten och har en specifik artist som en role model, så tänker dom att "såhär vill jag bli". Det finns vissa som har det här och då vill jag också ha det. I mina yngre tider, så var det lite mer att lyssna på texterna. Jag lyssnade på vad dom säger och såg massa med grejer som fanns framför mig. Jag är uppväxt i Tensta och hade vänner som höll på med kriminalitet. Jag tänkte varför gör dom så? Men när jag lyssnade på musiken, så förstod jag varför mina vänner gjorde det. I livet har jag en uppfattning av att det alltid finns en anledning till varför (Mostafa 2022).

Utifrån den kunskap som fångades upp i intervjun kan det göras en tolkning om att den svenska gangsterrapen påverkar lyssnare på en individuell nivå, vilket främst kan identifieras i individers förändrade tankesätt. Informanten lyfter fram att hans livsstil inte har förändrats av att lyssna på svensk gangsterrap, eftersom han tycker om att lyssna på ljudet och inte sätter något större värde i låttexterna. Däremot berättade informanten att individer som lyssnar på låttexterna ordagrant och har specifika gangsterrappare som förebilder, kan förändra sina liv och sträva efter det kriminella levnadssättet som framställs i musiken. Jag tolkar citatet som att den svenska gangsterrapen förändrade informantens tankesätt genom att öka hans nyfikenhet och förståelse för varför vissa individer hamnar i kriminalitet. Detta kan grunda sig i musikens förmåga att beskriva verkligheten och skildra personliga händelser som individer går igenom.

I det följande citatet framför Simon att den svenska gangsterrapen inte har förändrat hans livsstil eller påverkat hans tankesätt på något vis. Å andra sidan lyfter informanten fram att han har bevittnat hur individer i hans bekanthet har influenserats av låttexterna:

Låtarna har inte påverkar min livsstil eller tankesätt, men jag känner folk som har blivit påverkade av det och dragits in i kriminaliteten. Dom började hänga med fel människokrets och det går inte så bra för dom. Det dom rappar om är ingen bra väg att ta i livet, speciellt om man är ung (Simon 2022).

Citatet skildrar att informanten känner individer som har påverkats negativt av att lyssna på låttexterna och börjat medverka i kriminella handlingar. Jag tolkar meningen "Dom började hänga med fel människokrets och det går inte så bra för dom", som att individerna i informantens bekanthet började socialisera sig med kriminellt belastade individer och fann gemenskap genom rapmusiken. Detta kan ligga till grund i att individer som lyssnar på specifika artister och exempelvis dras till gangsterrapen som musikstil, kommer i kontakt med andra individer som delar liknande tankesätt och strävar efter att uppnå likartade livsmål i livet.

I nästkommande citat uppmärksammar Romeo vilken roll gangsterrapen har haft i hans liv och hur detta i sin tur har påverkat hans mentalitet kring personliga värderingar. Informanten gör ett uttalande om att låttexterna inte har förändrat hans livsstil på något sätt och belyser att att de istället har influenserat hans tankesätt och inställning till livet:

Jag kan inte säga att jag ordagrant tolkar deras ord. Det är snarare en underhållning. Rapmusik är kopplat till känsla och att vara sig själv, så jag lyssnar inte blint på orden... Det finns rappare som har förändrat mitt tankesätt. Vissa rappare har fått till det på ett catchigt sätt. En som jag kommer ihåg sa "solen vet inte ens om att den är en stjärna". Det handlar om ett tankesätt och kunna se värdet i saker (Romeo 2022).

Som tidigare benämnt, fokuserar den politiska diskursteorin på att synliggöra hur individer använder sig av artikulationer när de talar om specifika ämnen för att skapa mening och betydelser (Gunnarsson Payne 2016, s. 257). Tre betydelsefulla tecken som har kopplats samman i citatet och som har en viktig betydelse i informantens artikulerande om ämnet gangsterrap är noderna "känsla", "tankesätt" och "värde". Dessa sammanlänkade tecken har fastställt betydelsen av gangsterrapen som en diskurs och symboliserar att musikstilen får en mening i informantens liv genom att förmedla känsla, påverka hans tankesätt och inspirera honom till att se värdet i saker. Jag tolkar informanternas uttalande som att rapmusiken inte har förändrat hans livsstil på något specifikt sätt, eftersom han inte sätter något värde i låttexterna eller tolkar orden som förekommer. Däremot kan citatet tolkas som att Romeos tankesätt har förändrats i form av att hans inställning till livet och gett honom förmågan att kunna identifiera värdefulla betydelser.

Antonio belyser att rapmusiken har förändrat hans tankesätt och haft en negativ påverkan i hans liv genom att trigga igång fantasier om vapen. I det följande citatet delar informanten med sig av sin syn på gangsterrappens utveckling i Sverige och lyfter fram vilken roll musikstilen har haft i samhället under tidigare år:

Rapmusiken ändrar min tankeställning. Lyssnar man på något på repeat, så går orden in i huvudet. Våra hjärnor funkar så... Låtarna går in i mitt huvud så hårt att jag börjar tänka mer negativt. Jag har aldrig hållit i en gun, men nu vill jag göra det... Jag har fått spöktankar och börjat fantisera att jag också vill ha samma sak som dom. Rapparna förr sa inte vad som helst, dom låtarna hade en berättelse. Låtarna berättade vad som hände i orterna och hade en mening. Det handlade om att visa verkligheten om var vi kommer ifrån. Vi blattar går ut i stan och svenskarna blir rädda... Är född här men i slutet av dagen, så är jag fortfarande en blatte. Det är mycket rasism och så. Om jag går bakom en tjej, så blir hon rädd för att hon tror att hon ska bli våldtagen (Antonio 2022).

I likhet med tidigare citat, har jag valt att analysera denna med utgångspunkt i Foucaults teoretiska begrepp "diskurs" (Svensson 2019, s. 47). När informanten presenterar kunskap om ämnet och lyfter fram personliga berättelser, kan det identifieras två specifika diskurser som benämns "samhällsdiskurs" och "fördomsdiskurs". Informantens uttalande om att gangsterrappen hade en mening förr i tiden och förmedlade vad som pågick i förorterna, kan tolkas som en del av samhällsdiskursen och uppfattas som att han vill synliggöra musikstilens roll i samhället. Antonio gör en koppling mellan rapmusiken som var populär under tidigare år med en skildring av samhället och förorterna i Sverige. Detta uttalande kan tolkas som att informanten såg en betydelse i den "gamla" gangsterrappen och dess mening att lära ut om individers levande verklighet i förorterna.

Ett uttalande i citatet som är en del av fördomsdiskursen lyder: "Vi blattar går ut i stan och svenskarna blir rädda... Är född här men i slutet av dagen, så är jag fortfarande en blatte. Det är mycket rasism och så. Om jag går bakom en tjej, så blir hon rädd för att hon tror att hon ska bli våldtagen". Detta uttalande symboliserar föreställningar om "svenskheter" som existerar i samhället. Informantens antagande kan tolkas som att män från förorter bemöts med fördomar och förutfattade meningar i samhället, som grundar sig i att de anses vara "blattar", "kriminella" och "våldtäktsmän". Antonio gör en egen tolkning av detta antagande och framför att den negativa synen på män med utländsk bakgrund baseras på rasism. Jag tolkar

att denna fördomsdiskurs grundar sig i förtryckande strukturer och rasifieringssystem i samhället som riktar sig mot “icke-vita” män och individer som inte tillhör normen för att vara “svensk”. Vi formar våra identiteter utifrån hur andra individer ser på oss och detta kommer till uttryck i citatet när Antonio påpekar att han är född i Sverige, men i slutet av dagen alltid kommer bli sedd som en “blatte”. Detta påvisar hur individers fördomar och samhällets förtryckande strukturer påverkar informantens identitet och självbild. Enligt samhällets rasifierade klassificeringssystemet, är det inte tillräckligt att en individ har en svensk nationalitet. Det gäller även att individen är etnisk svensk och faller in i normen för “vithet”.

Avslutande diskussion

Studien syfte har varit att undersöka hur maskulinitet kommer till uttryck i rapmusik och hur svenska gangsterrappare skildrar den kriminella livsstilen i populära raplåtar. Det huvudsakliga syftet har varit att få veta om vilken syn fyra unga män i Stockholm har på den svenska gangsterrappen och dess skildring av den kriminella livsstilen. Det empiriska materialet till studien har samlats in med hjälp av låttexter och kvalitativa intervjuer. Det insamlade materialet har analyserats med utgångspunkt i *Michel Foucaults* diskursteori och de teoretiska begreppen “diskurs”, “makt” och “artikulation”. I studien analyserades även materialet med utgångspunkt i queerteorin som har utvecklats av *Judith Butler* och de centrala begreppen “performativitet” och “heteronormativitet”. Det följande avsnittet presenterar studiens resultat och slutsatser, som avslutningsvis kopplas till studiens tidigare forskning.

Resultat och slutsatser

Maskulinitet gestaltas i svensk gangsterrap genom skildringar av manlig performativitet, skjutvapen och heterosexuallitet. I det insamlade materialet skildras normativa uppträdanden som grundar sig i samhälleliga maskulinitetsstrukturer om att män “bör” vara kallsinniga och oberörda i svåra livssituationer. Låttexterna som har analyserats till studien, skildrar att männens performativa maskulinitet främst kommer till uttryck i form av impulsivitet, våldsamma uppträdanden och hänsynslöshet gentemot omgivningen. Dessa uppträdanden uppenbarar sig i männens performativa aggressivitet som grundar sig i hotfulla attityder gentemot andra individer. I låttexterna blir skjutvapnet ett betydelsefullt redskap som symboliserar maskulinitet, i form av dominans och maktutövande. Skjutvapnet är även ett

viktigt redskap som representerar mannens impulsivitet och bristande konsekvenstänk inför att skada andra individer. I det insamlade materialet gestaltas även maskulinitet i kontrast femininitet och i förhållande till kvinnliga följeslagare. Låttexterna skildrar normativ maskulinitet genom att sätta heterosexualitet och kvinnligt sällskap i fokus.

Den kriminella livsstilen skildras i svenska raplåtar genom olika diskurser. I det insamlade materialet utformas den kriminella livsstilen i förhållande till diskurser som "våld", "vapen", "droger" och "pengar". I Låttexterna fokuserar diskursen om "droger" på droghandel och specifika droger som marijuana, hasch, kokain och cannabis. En röd tråd som har fångats upp i låttexterna är skildringen av droger i relation till pengar. Utifrån analysen av materialet, kan det dras en slutsats om att droghandel är centralt inom "gangsterlivet" och att den kriminella livsstilen konstrueras i samband med hur gangsters försörjer sig själva. I låttexterna skildras kriminalitet i relation till droghandel, förmögenhet, pengar och materiella ting som exempelvis lyxiga bilar. I studiens sammanhang grundar sig diskursen om "våld" på mord, hotfulla uttalanden och beskrivningar av händelser som indikerar faror för individer.

Informanternas syn på den svenska gangsterrapen och dess skildring av den kriminella livsstilen grundar sig i diskurser om "våld", "droger", "vapen" och "kriminalitet". Informanterna delade med sig av sin syn på gangsterrapens glorifiering av den kriminella livsstilen och utifrån det insamlade materialet kan det dras en slutsats om att musikstilen har starka kopplingar till pengar, förmögenhet, lyxiga prylar och makt. Informanterna delade även med sig av sin syn på gangsterrapens uppmuntran till våld, droger och kriminalitet. Tre informanter ansåg att musikstilen inte uppmuntrar till kriminalitet, eftersom rapartisterna skildrar verkligheten och individerna som lyssnar på musiken uppfattar låttexterna på olika sätt. En informant ansåg att gangsterrapen uppmuntrar till våld genom att skildra aggressivitet, hotfulla uttalanden och förolämpningar mot avlidna individer.

Låtarna som valdes ut till studien utgår ifrån några av de rapartister som informanterna nämnde i intervjuerna. Intervjuerna är även kopplade till låtarna, eftersom de berör ämnena maskulinitet och kriminalitet. Fokuset med intervjuerna var huvudsakligen att lyfta fram vilken syn informanterna har på gangsterrapens skildring av den kriminella livsstilen och de diskurser som fångades under samtalen förekom även i analyseringen av låttexterna. Några gemensamma diskurser som dök upp i låttexterna och intervjuerna var "manlighetsdiskurs", "ekonomisk diskurs", "samhällsdiskurs" och "fördomsdiskurs".

I denna studie uppmärksammas gangsterrapparnas strävan att uppnå manlighet och medverkan i våldsliga akter för att ernå makt. Låttexternas skildring av våld, kriminalitet och maskulinitet kan kopplas till Petterssons vetenskapliga arbete om kriminalitet. Författaren undersöker hur kriminalitet skapas i relation till maskulinitet och lyfter fram att maskulinitetskonstruktioner i samhället har starka förknippelser med brottslighet (Pettersson 2020, s. 266). Ett viktigt antagande som författaren gör är att män som medverkar i våldsamma handlingar strävar efter att uppnå manlighet (Pettersson 2020, s. 267). Låttexternas skildring av "broderskap" och "lojalitet" kan även kopplas till Bengtssons vetenskapliga artikel som handlar om gangsters. I detta vetenskapliga arbete undersöker författaren gangsterkulturen bland unga män på en dansk vårdenhets för brottslingar och lyfter fram kriminalitet som en livsstil. Ett viktigt antagande som författaren gör är att gangsters lever med värderingar som grundar sig i kriminalitet, lojalitet och auktoritet (Bengtsson 2012, s. 677). Utöver det som har nämnts, kan låttexterna och intervjuernas nämnande av status, förmögenhet, lyxiga prylar och kvinnliga följeslagare kopplas till den vetenskapliga artikeln som publicerades av Squires et al. I detta vetenskapliga arbete uppmärksammar författarna att den manliga statusen inom hiphopmusiken och i berömda musikvideos baseras på förmögenhet, lyxprylar och kvinnligt sällskap (Squires et al. 2006, s. 732).

För att avsluta diskussionen vill jag lyfta fram ett förslag på vidare forskning inom området för svensk gangsterrap och framgångsrika artister. Jag ser en stor betydelse i att studera hur budskap i musik påverkar individers tankesätt. Därför vill jag föreslå vidare forskning som inriktar sig på hur svensk gangsterrap påverkar ungdomars självsyn och identitetsskapande. Vidare forskning kan eventuellt inrikta sig på hur unga män och kvinnor som konsumerar svensk gangsterrap, ser sig själva och formar sina identiteter.

Litteratur och källor

Intervjuer

- Antonio. (2022). Intervju via videosamtal, 30 november. 1,2 timmar lång.
- Mostafa. (2022). Intervju via videosamtal, 21 november. 1,5 timmar lång.
- Romeo. (2022). Intervju över telefon, 29 november. 1 timme lång.
- Simon. (2022). Intervju via videosamtal, 27 november. 1 timme lång.

Litteratur

- Foucault, M. (1998). *The will to knowledge. The history of sexuality: 1*. Harmondsworth: Penguin, s. 92 & 93.
- Fägerborg, E. (2011). Intervjuer. I: Lars Kaijser & Magnus Öhlander (red.), 2011: *Etnologiskt fältarbete*. Lund: Studentlitteratur, s. 85 & 89.
- Gunnarsson Payne, J. (2016). ”Från politisk diskursteori till etnologiska diskursanalyser”, I: Gunnarsson Payne, Jenny & Magnus Öhlander (red.), *Tillämpad kulturteori*. Lund: Studentlitteratur, s. 251 & 257.
- Pripp, O. (2011). Reflektion och etik. I: Lars Kaijser & Magnus Öhlander (red.), 2011: *Etnologiskt fältarbete*. Lund: Studentlitteratur, s. 65 & 71.
- Svensson, I. (2016). ”Queerteori”, I: Gunnarsson Payne, Jenny & Magnus Öhlander (red.), *Tillämpad kulturteori*. Lund: Studentlitteratur. s, 319, 321, 324, 325, 327 & 328.
- Svensson, P. (2019). *Diskursanalys*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 16, 17, 47, 48, 49, 50, 53, 54, 55 & 58.

Tryckta källor

- Aftonbladet. (2021). Rapparen Alex Ceesay : “Jag var orolig för Einár”. *Aftonbladet*, 26 oktober. Tillgänglig online:
<https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/bGQGkk/rapparen-alex-ceesay--jag-var-orolig-for-einar> [Hämtad: 2022-10-26].
- Bengtsson, T.T. (2012). “Learning to become a 'gangster'?” *Journal of youth studies*, 15(6), s. 677. Tillgänglig online:
<https://www.tandfonline-com.till.biblextern.sh.se/doi/pdf/10.1080/13676261.2012.671930?noredAccess=true> [Hämtad: 2022-12-15].
- Butler, J. (2004). ”Gender Regulations” I: *Undoing Gender*, New York: Routledge, s. 42. Tillgänglig online:
https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/1964441/mod_resource/content/0/Judith_Butler%20-%20Gender%20Regulations.pdf [Hämtad: 2022-12-10].
- Dankić, A. (2019). *Att göra hiphop: En studie av musikpraktiker och sociala positioner*. Diss. Universus Academic Press, s. 14, 15, 21, 172, 173 & 179. Tillgänglig online:
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1368000/FULLTEXT01.pdf> [Hämtad: 2022-12-15].
- Pettersson, T. (2020). “Kriminalitet, maskulinitet och möjligheter till förändring,” *Social-medicinsk tidskrift*, 97(2), s. 266 & 267. Tillgänglig online:
<https://socialmedicinsktidskrift.se/index.php/smt/article/view/2175/2083> [2022-12-15].
- SVT. (2022). Ett år efter mordet på Einár – så går utredningsarbetet. *SVT Nyheter*, 20 oktober. Tillgänglig online:
<https://www.svt.se/kultur/ett-ar-efter-mordet-pa-nils-einar-gronberg-sa-gar-utredningsarbetet> [Hämtad: 2022-10-26].
- Sarnecki, S. (2020). Så tog hiphop om droger och kriminalitet över topplistorna. *SVT Nyheter*, 16 januari. Tillgänglig online:

<https://www.svt.se/kultur/sa-tog-hiphop-om-droger-och-kriminalitet-over-topplistorna>

[Hämtad: 2022-11-20].

- Squires, C.R. et al. (2006). "Evaluating agency and responsibility in gendered violence: African American youth talk about violence and hip hop," *Sex roles*, 55(11-12), s. 725, 732 & 733. Tillgänglig online:

<https://link-springer-com.till.biblextern.sh.se/content/pdf/10.1007/s11199-006-9127-7.pdf>

[Hämtad: 2022-12-15].

- Viita, K. (2019). Svensk rap tar tillbaka makten från branschen. *Svenska Dagbladet*, 1 augusti. Tillgänglig online:

<https://www.svd.se/a/1Ae0Ok/svensk-rap-tar-tillbaka-makten-fran-branschen> [Hämtad:

2022-11-07].

Elektroniska källor

- Erlewine, S.T. (u.å). *N.W.A Biography by Stephen Thomas Erlewine*. Tillgänglig online:

<https://www.allmusic.com/artist/nwa-mn0000314793/biography> [Hämtad: 2022-11-17].

- Oppenheim, J. (2020). *Historian explores 'gangsta' rap origins in new book*. Tillgänglig online:

<https://news.sfsu.edu/archive/news-story/historian-explores-gangsta-rap-origins-new-book.html> [Hämtad: 2022-10-28].

- Ramic, H. (2019). *Svensk gangsterrap – en kriminell framgångssaga*. Tillgänglig online:

<https://arbetet.se/2019/03/12/svensk-gangsterrap-en-kriminell-framgangssaga/> [Hämtad:

2022-10-28].

- Sveriges Radio. (u.å). *DigiListan 2022-11-20*. Tillgänglig online:

<https://sverigesradio.se/topplista.aspx?programid=2697> [Hämtad: 2022-11-25].

Låtar

- Ant Wan. (2018). *Sativa*. Hämtad från:

<https://genius.com/Ant-wan-sativa-lyrics> [2022-12-16].

• Einár. (2022). *DAY ONE*. Hämtad från:

<https://genius.com/Einar-day-one-lyrics> [2022-12-16].

• Z.E. (2019). *74 BARS*. Hämtad från:

<https://genius.com/Ze-74-bars-lyrics> [2022-12-16].